

ANNA

SZERZŐI UTASÍTÁS

Kevés mozgás, kevés díszlet, néha brutálisan erős fények, élénk színek.
Minimalista színház. Videoprojektorok, plazmaképernyők használata kerülendő.

SZEREPLŐK

Író	Színésznő
Rendező	Színész
Anna	Kata hangja
Balázs	Diófa

PROLÓGUS

RENDEZŐ Talán szokatlan dolog úgy kezdeni egy előadást, hogy a rendező megjelenik a színpadon, és közli a nézőkkel, mennyire fontos számára ez a darab: bár nem ő a szerzője, mégis róla, az ő *különbejáratú* életéről szól. Annyira szokatlan egy ilyen kezdés, hogy én a magam nevében ezt az egész jelenetet könyörtelenül kihúztam volna. Ha a szerző nem élne, vagy mondjuk a világ túlfelén lakna, könnyedén megoldható volna, de élő szerzővel, aki ráadásul a próbákra is eljár, és úgy ragaszkodik minden szóhoz, mint az utolsó ruhadarbjához, nem lehet megtenni. Pedig akad néhány poros kifejezés. Itt van mindjárt a „különbejáratú”. Egyik kedvenc szava. Mellesleg mindig egybeírja, holott különírandó. Na, mindegy! Szerencsére másba nemigen szól bele, a szereposztást is teljesen rám bízta, akiket kiszemeltem, azokra rábólintott; megtette abban az esetben is, ha eltértem a szerzői szándéktól. Rólam például azt írja a szereposztásban: „Rendező: hatvan körüli, kissé elnyútt férfi.” Jó, a hatvan rendben, de miért férfi? Én persze szerettem volna, ha fiatalabb vagyok, és

egyáltalán nem elnyútt. Önmagát viszont ekként legyezgeti: „Író: ruganyos járású, dús, fekete hajú férfi.” Ezt sem vettem komolyan.

ÍRÓ (*kopaszodó, elgyötört alak, húzza a bal lábát*) A rendező azt hiszi, ha az én szerepemet a társulat Quasimodójára osztja, megfricskázza az orromat, amiért mindenbe beleütöm. Hehehe, neki lesz nehezebb... Mert a szerzői utasítás szerint: „a Rendező szinte elolvad a kedvességtől, amikor megpillantja a belépő Írót, leplezetlen rajongással mozdulataiban hevesen megöleli”.

RENDEZŐ (*kibontakozva az ölelésből*) Megbeszéléseink során természetesen az utolsó pillanatig igyekeztem lebeszélni a szerzőt erről a faramacsi prológusról. Magamutogató poénkodás... Ő készséggel meghallgatott, majd érvelni kezdett, addig és addig, mígnem sikerült meggyőznie. Az antiművészetről beszélt, olyan színházokról, ahol személyes érintettség nélkül játszanak. Ő szakítani akar ezzel. Azt mondta: akkor lehet valódi színházat teremteni, ha a szerző vállalja, idézem: „a feláldozás kockázatát”.

ÍRÓ Hayden White a túl közeli, feldolgozhatatlan esemény elmondására egyetlen lehetséges módot tart elképzelhetőnek: a beszélő belekeveredését az elbeszélésbe.

RENDEZŐ „Beszélő belek...” Én ezt úgy mondanám, hogy...

ÍRÓ Jó, félreteszem Hayden White-ot, íme, az én *különbejáratú* elképzelésem. Nem vagyok gyakorlott drámaíró, nincs kapcsolatom drámaírókkal sem. Ha irtam is színpadi műveket, azok „játékok” voltak. A játék lényege, hogy soha nem lényeges, mit vagy mivel játszunk. Az igazán fontos maga a játék. Játsszani! A nézőre sem az hat legfőképp, amit a színpadon lát, nem a történettől „változik meg”, hanem attól, hogy eljön a színházba, a nézőtérre ül, jelen van, részt vesz valamiben, érzelmek születnek benne, átmoszák lelkét. Ha a színházból hiányzik a játék, ha a testeket behelyezik valamiféle ideológiába, és ide meg oda terelik őket, akkor az nem színház. A játék lebontja a korlátokat. Ha jól játszunk, ha kijön a lépés, akkor megszűnnek a játék szabályai is. Talán mert a játékban mindig akadnak pillanatok, amelyekre azt mondjuk: ez hihetetlen! Egy ilyen pillanat megszünteti a játék kereteit. Magát a játékot is. A káoszt hozza vissza. A keletkezés előtti káoszt...

RENDEZŐ Értem, köszönöm, remek volt... Sötét!

Sötét.

MINDEN KIDERÜL

ÍRÓ Halló, nem zavarlak?

ANNA Nem zavarsz.

ÍRÓ Épp túl vagyok egy jeleneten, és gondoltam, felhívlak, régóta beszélünk.

ANNA Mit írsz?

ÍRÓ Egy darabot.

ANNA Miről szól?

ÍRÓ Egy diófáról.

ANNA Mesedarab?

ÍRÓ Nem, miért?

ANNA Fák ritkán szerepelnek felnőtt darabokban.

ÍRÓ Nagyobb gondom, hogy a darabban gyerekek is szerepelnek. Problémás megoldás. Túl őszinték a színházhoz.

ANNA És mi történik a diófával?

ÍRÓ Ki akarják vágni, de a gyerekek megmentik.

ANNA Ennyi?

ÍRÓ Nem ennyi. De ne várd, hogy elmeséljem. Te most merre vagy?

ANNA Itthon vagyok.

ÍRÓ A kicsivel?

ANNA A kicsivel meg Balázssal.

ÍRÓ Jól vagytok?

ANNA Igen, jól. Vacsorát készíték, a kicsi már alszik, Balázs kiment a garázsba.

ÍRÓ Még mindig olyan gondos apa?

ANNA Igen... Bár nagyon fáradt mostanában, kimeríti a munkája, alig látom. Jaj, várj, jelez a telefonon, valaki keres. Nahát, Balázs hív... Tartsd kicsit, megkérdezem, mit akar.

ANNA Halló...

BALÁZS Beszélünk kellene.

ANNA Hol vagy?

BALÁZS Itt, a garázsban.

ANNA Valami baj van?

BALÁZS Semmi baj. Csak szeretnék beszélni veled.

ANNA Telefonon?

BALÁZS Telefonon jobb volna.

ANNA Most?

BALÁZS Igen, most.

ANNA Várj, tartsd.

ANNA Halló, tudod még tartani? Vagy visszahívlak később...

ÍRÓ Tudom tartani, semmi gond.

ANNA Halló, mindjárt kész a vacsi. Gyere be.

BALÁZS Jaj, hagyjad már. Mondtam, hogy jobban szeretném így, innen.

ANNA De mi van?

BALÁZS Arra jutottam, nem mehet így tovább. Nem jó. Megpróbáltuk. Kilenc év alatt nem jött össze.

ANNA Micsoda?

BALÁZS Ez az együttélés. A házasságunk. Se neked, se nekem nem jó.

ANNA Micsoda?

BALÁZS Hogyhogy micsoda? Amiben vagyunk. Megbénít mindkettőnket. Jobb, ha különvölünk.

ANNA Hehehe.

BALÁZS Nevetsz?

ANNA Nem.

BALÁZS Neked se jó így.

ANNA Nekem?

BALÁZS Túl sok lett a sablon. Belemerevedtünk. Váljunk el.

ANNA Figyelj, gyere be. A kicsi elaludt, vacsorázzunk...

BALÁZS Hoztam magammal szendvicset.

ANNA A garázsba?

BALÁZS Igen. Telefonon keresztül könnyebb erről beszélni. Kicsit tartsd, ki kell mennem pisilni.

ANNA Halló, bocs, itt vagyok. De még nem fejeztük be. Valami tréfát eszelt ki.

ÍRÓ Tréfát?

ANNA Azt mondja, hogy el akar válni, mert mindketten belefáradtunk ebbe a házasságba.

ÍRÓ Kicsoda mondja?

ANNA Balázs, veled beszélek. Most kiment pisilni, de mindjárt visszajön. Ne tedd le, kérlek, maradj még, jó? Elég hülye vicc, kicsit félek tőle.

ÍRÓ Jó, türelemmel várok.

BALÁZS Halló, édes, de jó, hogy felvetted.

KATA De hát itt várlak már percek óta.

BALÁZS Megmondtam neki.

KATA És?

BALÁZS Még tart. Csak mondtam, hogy kimegyek pisilni. Muszáj volt hallanom a hangodat. Szeretsz még?

KATA Mi az, hogy még? Örökké szeretni foglak, a síromig, sőt azon is túl. Az utolsó porszemem is térted fog remegni.

BALÁZS Odaadnám az életemet, ha most veled lehetnék.

KATA És én mit kezdenék a hulláddal?

BALÁZS Amit akarsz.

KATA Begyömöszölnélek magamba...

BALÁZS Jaj, ne csigázz. Tartsd még, befejezem hamar.

KATA Jó, légy határozott. Meg kell értenie, hogy vége. Rólam, ugye, nem tud?

BALÁZS Nem, nem tud semmiről.

KATA Bedurvulhat.

BALÁZS Nem hiszem, hogy bedurvulna.

KATA Épp te ecsetelted, mennyire hülye tud lenni.

BALÁZS Fafejú. Meg rettenetesen naiv.

KATA Még a végén megesik rajta a szíved.

BALÁZS Nem védem. De mégiscsak van egy közös gyerekünk.

KATA A gyerekeknek is jobb lesz nálunk.

BALÁZS Egvelőre erről sem beszélek neki.

KATA Jó, édes, ahogy akarsz. Te olyan jól elrendezel mindent. Mindennek megtalálod a helyét. Bennem is megtaláltad a helyed...

BALÁZS Tartsd forrón, nemsokára megyek.

KATA Jaj, még ne tedd le. A hangodnak teste van. Gyönyörű, erős test, érzem, ahogy beburkol, rám nehezedik.

BALÁZS Nem teszem le. Visszajövök, tartsd egy percet.

KATA Jó. Várlak.

BALÁZS Mindjárt jövök. Megmondom, hogy elköltözöm, jó?

KATA Igen, jelentsd be. Nem kell magyarázkodni. Semmire sem vezet a taknyászás.

BALÁZS Tartsd, tartsd!

BALÁZS Halló, Anna?

ANNA Igen, itt vagyok. Miért szólítasz Annának?

BALÁZS Hogyan szólítsalak?

ANNA Az első együtt töltött éjszaka óta nem szólítasz Annának. Tizenegy éve.

BALÁZS Nem kilenc?

ANNA Tizenegy. Jól vagy?

BALÁZS Miért van, hogy amikor olyat mondok, ami nem tetszik neked, mindig megkérdezed, hogy jól vagyok-e.

ANNA Most mit mondtál?

BALÁZS Megfulladok, úgy érzem.

ANNA Ez most már kezd túllépni a tréfa kereteit.

BALÁZS Nincs szó tréfáról. Hétfőn elköltözöm.

ANNA Van valakid?

BALÁZS Nincs. Nem azért.

ANNA Nem értek ebből semmit. Gyere be, kérlek!

BALÁZS Nem lehet veled beszélni... Már évek óta mondani akarom, de nem lehet... Jobb, ha kint maradok.

ANNA Nem voltál boldog?

BALÁZS Nem voltam.

ANNA Csak tetteted?

BALÁZS Jaj, mire való ez a sok taknyászás!

ANNA Micsoda?

BALÁZS Szócséplés.

ANNA Melegszendvicset csináltam, hozzá menta-tea jó lesz?

BALÁZS Mondtam, hogy ettem már.

ANNA Nem kérsz teát? Vigyek neked?

BALÁZS Ne gyere utánam.

ANNA A szemedbe akarok nézni. Nem is biztos, hogy ez a te hangod.

BALÁZS Leteszem.

ANNA Várj. Halló, halló...

ANNA Itt vagy még?

ÍRÓ Igen.

ANNA Ne haragudj.

ÍRÓ Mi történt?

ANNA Nem térek magamhoz.

ÍRÓ Kezdd előlről.

ANNA Azt mondta, hogy el akar hagyni. Hogy nem boldog mellettem.

ÍRÓ Ezt komolyan mondta?

ANNA Nem tudom.

ÍRÓ És most mi van?

ANNA Most letette.

ÍRÓ Kiakadt? Megbántódott? Ki kell beszélni az ilyesmit.

ANNA Azt mondta, váljunk el. Már nem szeret. Már régóta szenved mellettem. Elköltözik, és kész. Ne kérdezősködjem annyit. Nem akar taknyászni.

ÍRÓ Taknyászni?

ANNA Eddig soha nem hallottam tőle ezt a szót.

ÍRÓ Van valakije?

ANNA Megesküdött, hogy nincs. Azért megy el, mert bemerevedtünk, mert nem bírja tovább. De miért mondja ezt? Nagyon jó minden, csodálatos, én nem vettem észre semmit. Én végig szárnyaltam

mellette, és rajta is azt láttam, hogy boldog. Az ágyban is minden örütség megvolt, még tegnap este is a második gyerekről beszéltünk...

ÍRÓ Kint van a garázsban?

ANNA Igen.

ÍRÓ Menj utána.

ANNA Nem merem itt hagyni a kicsit.

ÍRÓ Azt mondtad, alszik. Menj most, lehet, épp erre vár. Hogy kimozduljatok a mindennapi rutinból.

ANNA De hát nincs rutin, én ugyanolyan vakon és szenvedélyesen szeretem, mint az elején.

ÍRÓ Nem a szerelemről van szó, hanem a mindennapokról.

ANNA Annának szólított. Nem a becenevemen.

ÍRÓ Véletlen volt.

ANNA Nem volt véletlen, mert rákérdeztem.

ÍRÓ Menj át, ne edd magad. Szerintem meg fog oldódni.

ANNA Jó, már elindultam. Itt vagyok a garáznál. Nem látok senkit. Lehet, nincs is itt? Hátramegyek, a másik ablakhoz. Ott van, látom, ott ül a kocsi mögött. Hallasz?

ÍRÓ Hallak.

ANNA Bevitte a kerti asztalt, meg a nyugágyat. Valakivel beszél. A telefonja az asztalon, kihangosította. Közlebb megyek...

BALÁZS Életemben először érzem, ki vagyok. Megtaláltam magam.

KATA Neked jó velem?

BALÁZS Mi az, hogy jó? Élek végre!

KATA Én is élek. Eddig nem is tudtam, mi az élet. Nem tudtam, mit jelent szeretni. Te, én téged a gyerekeimnél is jobban szeretlek, azt hiszem. De legalább úgy, mint őket. Az életemnél mindenképpen jobban. És magamat is jobban szeretem, amióta te szeretsz.

BALÁZS Pont így vagyok én is.

KATA A testemet te fedezted fel. Hiába szültem a gyerekeket, nem ismertem a testemet.

BALÁZS Nem tudom szétválasztani, hol kezdődik a tied, hol kezdődik az enyém. Most is itt érzek. Végigsimítok magamon, és mintha a te kezdeddel tenném.

KATA Én pedig érzem a tenyeremben, háromszáz kilométerről is érzi a bőröm, ahogy végigsimítasz magadon. Most simogasd meg a nyakadat, gyönyörű nyakad van, izmos és hosszú. Jaj, a mellkasodat is, érezni akarom a szíved lüktetését. És most a forró hasadat.

BALÁZS Te is, te is, a hasadat, érezni akarom.

ÍRÓ Halló, halló! Hallasz? Mi történik?

ANNA Van valakije...

ÍRÓ Tessék? Van valakije?

ANNA Hazudott. Van valakije.

ÍRÓ Ott vannak a garázsban?

ANNA Telefonon beszél veled. Handsfree! Most leteszem.

ÍRÓ Ne, ne tedd le, az rossz volna! Mondd el, mi történik. Figyelj, ne hagyd magad összeomlani. Hol vagy most?

ANNA Odatartom a telefont az ablakhoz...

ÍRÓ Ez mi?

ANNA Kihangosította a telefonját. Hallod?

BALÁZS Máris indulni akarok hozzád.

KATA Hétfőig kell várunk, csak hétfőig. Holnap én is bejelentem itthon, hogy elköltözöm. Anyámékkal megbeszéltem, nem adják ki a másik lakást, beköltözhetünk. Három nap, és együtt leszünk, édes. Három nap a feltámadásig.

BALÁZS Rohannék hozzád, és nem érdekel semmi, mondjon bármit a világ...

KATA Ha kitudódna, ezek szövetségznének ellenünk. Legyen meg a válás, addig titokban kell tartanunk. Amilyen a feleséged...

BALÁZS Már nem a feleségedem. Azóta nem is érek hozzád.

KATA Mióta?

BALÁZS Amióta veled... Azóta... Érzed, mennyire kívánlak? Mindenem ég, megsülök...

KATA Ne csigázz! Kint vagy a garázsban?

BALÁZS Igen.

KATA Jaj, te szegény. Nincs hideg? Odabújnék melléd. Van mit enned? A számból etetnék. Rettenetesen hiányzol.

BALÁZS Beléd fűrnám magam.

KATA Könnyen bejutnál.

ANNA Halló! Ott vagy még? Visszamegyek, hallasz?

ÍRÓ Igen, csak nehéz megszólalni.

ANNA Vissza kell mennem a kicsihez. Vissza kell érnem a házba. Rettenetesen szédülök. Félek, elájulok. Kérlek, mesélj valamit.

ÍRÓ Miről?

ANNA Mindegy, csak mesélj, bele kell kapaszkodnom valamibe. Nélkülem a kicsivel mi lesz?

ÍRÓ Igen, menj be hozzád.

ANNA Minden erőm kiszaladt. Le kell ülnöm, remeg mindenem. Mesélj már! Meséld el a darabodat.

ÍRÓ Elmesélem. Jó. Hallgasd meg. Ugye, a diófáról volt szó...

ANNA Képes volt azt hazudni, hogy nincs senkije.

ÍRÓ Ne sírj! Vagyis sírj, ha akarsz.

ANNA Mi lesz velünk?

ÍRÓ Erre most ne gondoldj. Visszaértél?

ANNA Nem, itt ülök a lépcsőn. Mesélj, jó? Ne hagyd abba.

ÍRÓ Ez egy megtörtént eset. Nagyon régen történt, akkor, amikor megjelentek az első televíziók. Ak-

koriban tilos volt antennát állítani a háztetőkre, csak azt nézhetted, amit államilag engedélyeztek. De persze külföldi adók is sugároztak. Aki tudott, összebarkácsolt valamit, és elrejtette a padlására vagy ki a kertbe, ahol nem láthatták, ha pedig jöttek ellenőrizni, azt mondta, ruhaszárító. Szóval, ebben az időben a két sógor az *Ezermester* nevű barkácslapból hozzáfogott, hogy megépítsen egy megaméretű, világvevő antennát. A gyerekek már nagyon várták, hogy beinduljon az adás... És végül sikerült, megjelent a kép. Bolhás, vagyis szemcsés volt ugyan, de élvezhető. Kék celofánnal javítottak a minőségen. Ráterítették a képernyőre... Színes tévé, ahogy mondták. Napokig tartó mámoros boldogság...

ANNA Egyszerűen képtelen vagyok felfogni... Ez nem is velem történik. Nem hiszem el. Szédülök. Jaj, folytasd, kérlek.

ÍRÓ Aztán megjelenik egy nap a rendőrség, és elko-bozzák az antennát. Megbüntetik a családot. Mindenki elkeseredik. Ekkor a két sógor felfedezi, hogy a diófának, mindenki öreg „barátjának”, ahova hintát lehetett felszerelni, amelynek árnyékában édes álmodni lehetett álmodni, szóval ennek a csodálatos diófának az egyik ága pont olyan, mint egy sokelemes antenna.

ANNA Antenna fából?

ÍRÓ Igen. Az egyik sógor azt olvasta, hogy a diófába nem csap a mennykő, mert a diófa kiváló elektromos vezető. No, hát akkor mire várunk!, csap a legvégébe. És a két sógor másnap antennakábelt köt az ágra, és igen, a vétel pazarabb, mint amilyen valaha is volt. Hetekig nézik. De persze híre megy, mint abban az időben mindennek, lefülelik őket, és passzus érzékelik, börtönbüntetés terhe mellett ki kell vágni a diófát. Próbálnak közbenjárókat keresni, ajándékokkal próbálkoznak, de nem lehet. Hatalmilag vágják ki a fát, a városi kertészeti emberei érkeznek, megvan az időpont, mikor. Hajnalban, amikor a munkásosztály munkába megy.

ANNA Várj egy pillanatra, jó?

ÍRÓ Mindjárt vége.

ANNA Ne ijedj meg, nem csinállok semmit. Jobban vagyok. Tisztáznom kell valamit. Később visszahívlak.

BALÁZS Halló?

ANNA Miért tetted le?

BALÁZS Mondtam, hogy miért.

ANNA Mit csinálsz?

BALÁZS Itt vagyok a garázsban. Készülök a holnapi munkámra.

ANNA Ne hazudj, legalább ne hazudj. Az előbb kint jártam, mindent hallottam. Mindent láttam.

BALÁZS Kémkedsz?

ANNA Nem, nem kémkedtem soha utánad. Ha megtettem volna, nem ért volna ennyire váratlanul.

BALÁZS Nem is baj. Legalább minden egyértelmű.

ANNA Ha jól hallottam, a Kata hangja volt. Ő az?

BALÁZS Nem mindegy?

ANNA Mióta tart?

BALÁZS Ne faggass!

ANNA Szóval hozzá akarsz költözni? És a férje?

BALÁZS Elválnak.

ANNA Össze akartok házasodni?

BALÁZS Igen, ha itt lesz az ideje.

ANNA És a kicsivel mi lesz?

BALÁZS Majd eldől.

ANNA Eldől? Ki fogja felnevelni, arra nem gondolsz?

Eldől? Ilyen egyszerű?

BALÁZS Hagyjuk ezeket a dumákat.

ANNA A taknyászást?

BALÁZS Azt.

ANNA Leteszem, ne hívj soha többet.

BALÁZS Jó, de egyébként te hívtál. Remélem, nem csinálsz semmi butaságot.

ANNA Mire gondolsz?

BALÁZS Nem kell kétségbeesni. Nem történt tragédia. Meggondoltuk magunkat, próbáltuk, nem működött, szétmentünk.

ANNA Így kell majd bejelenteni az embereknek? Hogyan tudsz ilyeneket mondani? Kétségbe ejtesz. Mintha nem te volnál.

BALÁZS Lehet. Legalábbis nem olyan vagyok, amilyenek te láttál. Vagy látni akartál.

ANNA De hát nem voltál boldog mellettem?

BALÁZS Ne kezdjük megint.

ANNA De legalább annyit mondj meg, hogy miért? Mi nem volt jó? Tudnom kell, hogy mit csináltam rosszul.

BALÁZS Teljesen mindegy.

ANNA Nem mindegy.

BALÁZS Ne haragudj, aludnom kell, holnap korán kelek. Most leteszem.

ANNA Halló, ne tedd le! Halló, letetted? Máris hiányzol. Pedig még el se mentél.

INTERMEZZO

DIÓFA Mi a hézag? Esőre vársz?

ÍRÓ Nem.

DIÓFA Mi a gond? Olyankor szoktad a homlokodat simogatni.

ÍRÓ Van gond elég.

DIÓFA Nem fogynak a könyvek?

ÍRÓ Én lelkiismeretesen vásárolom őket. Tegnap még a *Svájci ásitást* is megvettem. Harminc éve, amióta létezik a bolt, csak leltározáskor került le a polcra, akkor is ideiglenesen.

DIÓFA Akkor mi a gond?
ÍRÓ Valami elromlott.
DIÓFA Nem lehet helyrehozni?
ÍRÓ Nem tudom.
DIÓFA Próbáld meg.
ÍRÓ El kellene mennem valakihez... beszélni vele.
De nem bírom rávenni magam. Nem akarok találkozni vele, nem óhajtok vele kezet fogni, cseve-
részni az időjárásról vagy a könyvekről, nem aka-
rom megkérdezni tőle, hogy mi a szándéka, nem
tudom megtenni. És nem értem, miért.
DIÓFA Valami szerelmi ügy?
ÍRÓ Tudod, mi a szerelem?
DIÓFA Nem.
ÍRÓ A fák nem szerelmesek?
DIÓFA De.
ÍRÓ Akkor?
DIÓFA Tudod, kibe szerelmesek a fák?
ÍRÓ Kibe?
DIÓFA A szélbe.
ÍRÓ A szélbe?
DIÓFA Ki a melegbe, ki a hidegbe, ki a metszőbe, ki
a simogatóba.
ÍRÓ És te?
DIÓFA Én a májusiba, a záporillatúba. Várom kell
rá. Nem baj, szeretek várakozni.
ÍRÓ Én is ezt szoktam mondogatni. Ha már fent
ülsz a vonaton, és a vonat elindult, felesleges kér-
dezősködni, hova tart. Minek? Az első állomáson
majd kiderül.
DIÓFA Mi is az a vonat?
ÍRÓ Elmesélem, ha akarod...

MAGÁNY

ANNA Halló, nem alszol?
ÍRÓ Nem.
ANNA Igaz, másképp nem vetted volna fel.
ÍRÓ Most értem haza.
ANNA Éjjel háromkor?
ÍRÓ Jártam egyet. Ilyenkor a legjobb, senki nincs az
utcákon.
ANNA Gondolkozol?
ÍRÓ Inkább kiszellőztetem a fejemet.
ANNA Sajnos egy nő nem tudja ezt megtenni. Te azt
hiszed, néptelen az utca, de ha én kimennék, biz-
tos megjelenne legalább egy férfi, és belém kötne.
ÍRÓ Megjártad?
ANNA Sokszor. Tegnap például elmentem vásárolni,
és a piacon, ahogy az almát válogatom, egy fiatal
suhanc odalép, és hátulról benyúl a lábam közé.
Annyira elképedtem, hogy megfordulni sem bír-
tam, csak amikor már messze járt. Ha ez van nap-
pal, gondolhatod, mire számíthatok éjszaka.

ÍRÓ Még mindig rosszul alszol?
ANNA Nem tudok elaludni éjfél előtt, és kettőkor
már ébren vagyok.
ÍRÓ Felriadsz?
ANNA Alvás közben sötét tömbök ereszkednek rám,
amikor felébredek, sokáig érzem a súlyukat.
ÍRÓ Miket álmodz?
ANNA Mindig ugyanarról. Vágyódás és hiány.
ÍRÓ Balázs?
ANNA Nincs neve. Van egy test, csak az látszik. Va-
lahol ott vagyok én is, valahol a térben.
ÍRÓ És a fény honnan jön?
ANNA Milyen fény?
ÍRÓ Azt mondod, egyetlen test látszik.
ANNA Nem tudom, van-e szerepe a fénynek. Mint-
ha több szemem volna, és mindegyik a testet néz-
né. A test viszont nem lát engem.
ÍRÓ Ez elég bonyolult.
ANNA Itt állok a tükör előtt. Nézem magam, látom,
ahogy a kagyló szélére támaszkodom, látom az ar-
comat, a szememet, látom a tükörképemet, de ő
nem lát engem. Ha látna, megrémülne...
ÍRÓ Olyan rosszul nézel ki?
ANNA Lefogytam. Löttyedt lett a bőröm. Gondo-
lod, hogy már nem kellettem neki? Biztos ez tör-
tént... A szülés miatt...
ÍRÓ Ezt ki mondta?
ANNA Ősz hajszálaim mondják.
ÍRÓ Bebeszéled magadnak.
ANNA Itt van előttem. Olyan vagyok, mint egy ki-
facsart citrom. Vagy mint egy félretaposott cipő.
ÍRÓ Nem kellene neked sürgősen valaki?

VILLAMOS

ANNA Nem is gondoltam, hogy létezik ilyen villamos.
BALÁZS A turistáknak találták ki.
ANNA Jól kitalálták. És milyen kézenfekvő: emeletes.
BALÁZS A vezeték nélküli villanymotorokat kellett
hozzá feltalálni. Ez itt Amerika.
ANNA Milyen fehér a Szabadság-szobor.
BALÁZS Ebből a szögből egészen fura. Majdnem hát-
ból látszik. Gyere, ülj át ide, kényelmesebb.
ANNA Milyen jó az illatod! Már nem dohányzol?
BALÁZS Nem, leszoktam róla.
ANNA Bár én a dohányillatot is szerettem. Sokszor
odamentem a szekrényedhez, és beleszagoltam az
ingeidbe. Szerettem az ingeidet. Szerettem az illa-
tukat. De a legjobban azt szerettem, ahogy a mel-
leden feszülnek. Az a világoskék volt a kedvencem,
ha azt felvetted, akármit kérhettél...
BALÁZS Nekem meg a lila harisnyád... Sokszor
eszembe jut. Nézd, az ég is pont olyan lila...

ANNA A lila harisnyám? Észrevetted? Soha nem mondtál semmit.

BALÁZS Pedig sokszor kívántam magamban, bár csak azt húznád fel.

ANNA Nem való már nekem. Nagyon rikító.

BALÁZS Azt élveztem, amikor nadrágot húztál, és csak a bokádon villant ki.

ANNA Jaj, nézd, az Ikertornyok. Azokat nem bombázták le? Vagyis tudod, a gépek... az al-Kaida...

BALÁZS De, ledőltek, de újra felépítették őket.

ANNA Újraépültek? Csodálatosak.

BALÁZS Főképp ez előtt a színpompás ég előtt. Figyeled, mennyire barátságos vidék, falunak vagy mezővárosnak tűnik. Akárcsak otthon.

ANNA Otthon nincs óceán.

BALÁZS Mindjárt a hídra érünk.

ANNA Egészen olyan, mintha hajón utaznánk, körbevesz a víz.

BALÁZS Érzed a sós illatot...

ANNA Hiányoztál.

BALÁZS Te is.

ANNA Jó belekapaszkodni a karodba. Érezni az erejét.

BALÁZS A testem hiányzott?

ANNA Nem lehet szétválasztani. A test sajog, a lélek bizsereg társ nélkül.

BALÁZS Erre sok a csöves, látod, milyen lerobbant hely...

ANNA Jó, hogy itt nincs megálló. Az ott a Central Park?

BALÁZS Igen.

ANNA Hova indulsz?

BALÁZS Leszállok.

ANNA És velem mi lesz?

BALÁZS Menj tovább.

ANNA Leszállok én is.

BALÁZS Ne.

ANNA De te? Te hova mész?

BALÁZS Mondtam már.

ANNA Nem hagyatsz megint magamra.

BALÁZS Hát nem vetted észre, hogy ez csak álom? Nem látod, hogy felrepülök a levegőbe? Ilyen csak álomban lehetséges.

KUTYÁK

ANNA Halló! Nem tudok aludni, de már olvasni sem bírok. Ülök a laptop előtt. Letöltöttem egy videót, lefilmeztek két kutyát, ismered? Az egyiket elgázolták, holtan fekszik az út szélén, a forgalmas úttesten, valamilyen városban történik, elég nagy a forgalom. És a másik ott forgolódik körülötte, ráhasal, de nem simul egészen rá, hanem inkább befedi, hogy védelmezze a száguldó autóktól. Hol erről az oldalról, hol arról próbálkozik, kétségbe-

esetten igyekszik oltalmazni halott társát, olykor két mellső lábával megpróbálja kijebbn húzni, le az útról, de a tetem súlyos, nem moccan.

ÍRÓ Miért nézel ilyesmiket?

ANNA Tudod, rájöttem, ha meghalt volna, azt könnyebben el tudnám viselni. Hülyén hangzik, ugye?

ÍRÓ Miért volna könnyebb? Nem támadunk fel. Így viszont maradt esélye, hogy újrakezdeitek.

ANNA Ha volna az újrakezedsnek esélye, nem érzém úgy, hogy mindenestül ki kell tépnem magamból.

ÍRÓ De miért kellene kitépned?

ANNA Másképp beleőrülök.

ÍRÓ A fájdalomba?

ANNA Abba is. Meg az önvádba. Valamit elkövettem, nem vagyok ártatlan.

ÍRÓ Miben ártatlan?

ANNA Ha nem is tudok róla, én okoztam ezt a tragédiát.

ÍRÓ De mi történt?

ANNA Nem történt semmi, csak magam ellen fordítottam valakit, aki szeretett.

ÍRÓ Balázs nem lett ellenséged.

ANNA Ez a társát védelmező kutya nekem azt mutatja meg, hogy még az állatokat is összeköti egy titkos testvériség. Nem tudom, ismerték-e egymást, lehet, együtt kóboroltak az utcákon. Én a halott kutya vagyok, az úttesten fekszem, és az a másik kutya meg akar menteni. Türelemmel és mélységes együttérzéssel. A sok milliárdnyi élőlény között mindennaposak a hasonló jelenetek. Az egész Földet bebugyolálja a részvét. Mint valami zene, ezer meg ezer hegedűből áradó zene... Miért ennyire ellenséges velem? Hiába kérdezem, idétlenségeket válaszol. Annyira rideg.

ÍRÓ Lehet, hogy megrémült a következményektől. Elvégre ő ütött el téged. Nem mer odamenni, hogy lehúzzon az útról. Inkább továbbhajt.

ANNA De hát életünk egyharmadát egymás mellett töltöttük, nem irtózhat tőlem. Neked halt már meg közeli hozzátartozód?

ÍRÓ Az apám a kezem között halt meg...

ANNA Viszolyogtál tőle?

ÍRÓ A haldoklása feloldotta a gátlásokat. Nekem kellett tisztába tennem... De ez, azt hiszem, egészen más helyzet.

ANNA Az az érdekes, hogy a szerelem meghalt, de még mindig bennem van. Valahol a sejtekben. A múltkor elhatároztam, levágom a hajam kopaszra, mert azt gondoltam, ha minden feleslegestől megszabadulok, kevesebb szerelem marad bennem. De minden sejtemet nem dobhatom a szemétre, a kicsit fel kell nevelnem.

ÍRÓ Szerintem a szerelem a szavakban van.

ANNA Ott van bennem, mint egy magzat. De nem él.

ÍRÓ Nem vagy terhes?

ANNA Nem. Van bennem egy halott szerelem. Hídeg kő. Lehúz.

ÍRÓ Én továbbra sem érzem reménytelennek a helyzetedet.

ANNA Írod a darabot?

ÍRÓ Még emlékszel rá? Nem fejeztem be.

ANNA Kár.

ÍRÓ Azt hiszem, nincs befejezése. Illetve a befejezése nem tartozik hozzá. Mert mi történik, miután a diófát megmentik?

ANNA Megmentik?

ÍRÓ Megmentik, és mégsem. A gyerekek vasárnap délután kiássák a fát, szóval lemennek a kertbe, és elkezdik kiásni, hogy a másnap reggel érkező favágók előtt biztonságos helyre menekíthessék... Fent a házban a felnőttek, a férfiak kártyáznak, borozgatnak, a nők beszélgetnek, tesznek-vesznek. A négy gyerek egyre reménytelenebbül küszködik. Gondold el, a törzs akkora, hogy két ember alig bírja átölelni. Már vacsorához hívják őket, lejön értük valaki, észreveszi, miben mesterkednek. Nevetés, majd szigorú utasítás, tömjék be a gödröt, és jöjjenek. A gyerekek kétségbe esnek, sírnak, toporzékolnak, és miközben a felnőttek bizonygatják, hogy mennyire értelmetlen az egész, az egyik sógor beáll a gödörbe, és folytatja... Sőt, követi a másik sógor is. Meg a nagyszülők. Meg a szomszéd. Meg a szomszéd szomszédja. A villanyt is hátravezetik, hogy lássanak. Az egyik szomszéd felajánlja, hogy lebonthatják a kerítést, átvonszolhatják a fát az ő kertjébe, görgőket hoznak, köteleket, és végül harminc ember kiemeli a fát. És csodák csodájára a százéves diófát sikerül kimenteni a kertből, átültetik máshova. Ez abban a környezetben valódi csoda, mert hát soha senki nem vette komolyan a gyerekeket. Eddig vagyok meg. Hogyan lehet ezt folytatni? Sehogy.

ANNA Hát úgy, hogy a gyerekek felnőnek.

ÍRÓ Hol ebben a dráma?

ANNA És ők egészen másképp látják a világot, mint a többiek.

ÍRÓ Írok egy másik darabot. Megírom, ami veled történt. Épp nemrég kaptam egy felkérést, jó a társulat, ismerem a rendezőt is. Végre írok valamit, aminek tétje van.

MUNKAEBÉD

ÍRÓ Minden változásban van valami valóságon túli, valami démoni, néma és láthatatlan, amit Anna, a darab főszereplője...

RENDEZŐ Akiben szintén van valami valóságon túli...

ÍRÓ Segíts neki valóságossá válni.

RENDEZŐ Egyelőre gőzöm sincs, ki játssza.

ÍRÓ Szerintem nem döntő a szereposztás. Ez a darab a rombolás természetrajzáról szól, nem személyes sorsokról.

RENDEZŐ Ezt ne mondjuk meg a színészeknek, jó? Kézzelfogható instrukciókat kell adnom nekik.

ÍRÓ Minden természetrajz kézzelfogható dolgokról szól.

RENDEZŐ A színészek el kell magyaráznom, mi történik vele. És főképp, mi a viszonya az egészhez.

ÍRÓ Ha a démoni megszentelődött hatalma uralma alá hajtja is a lelket, a szikár tények élesen rögzülnek az emlékeinkben, és ez a tárgyszerűség segíthet túljutni a démonival való találkozás bénultságán. Még arra is emlékszünk egy rablótámadás után, hogy a rabló sapkájának bal felén világosabb cérnával volt összevarrva egy régebbi szakadás. Az örökre elveszett dolgok törmeléke alatt megmozdul az új élet, amitől vagy megijedünk, és elmenekülünk előle, vagy megérezzük, mennyire új, és segítünk neki előbújni...

RENDEZŐ Szerinted mitől fél ez a nő?

ÍRÓ Nem hiszem, hogy félelem volna benne. Sem félelem, sem gyűlölet. Sem bosszú. Vagy ha fél, talán a gyereke miatt.

RENDEZŐ Az inkább aggodalom.

ÍRÓ Lehet, hogy fél az ürességtől. Félt, hogy jön valaki, aki belelát.

RENDEZŐ Ilyesmitől csak egy férfi félhet. Nő nem.

ÍRÓ Talán valami ősi gátlás. A félelem, ami két egymás felé sodródó összejtben munkál. Megszűnnek létezni.

RENDEZŐ Egyszer írhatnál egy darabot egy ondósejtről meg egy petesejtről. Nem akarnak egybekelni, és mindent megtesznek, hogy erre ne kerüljön sor.

ÍRÓ Jó, megírom. Megrendezed?

RENDEZŐ Gond lesz a szereposztással. Főképp, ha a színész ráébred, mi a hímivarsejt hétköznapi elnevezése.

ÍRÓ Eredeti szándékom az volt, hogy visszafordíthatóvá tegyem a történetet.

RENDEZŐ Szeretted volna, ha ismét összejönnének, mármint Anna meg Balázs?

ÍRÓ Igen.

RENDEZŐ Mi térített el?

ÍRÓ Még nem tudom.

RENDEZŐ Amúgy az sem derül ki, hogy itt most valami új kezdődne.

ÍRÓ Nem hiszek az olyan irodalomnak, amely kizárólag az új szemszögéből tárgyalja a rombolás mibenlétét. Az ilyen irodalom üres sztereotípiákat termel.

RENDEZŐ A színházban az irodalom nem több harminc százaléknál.

PLETYKA

SZÍNÉSZ Nem tudom, mit tudjak csinálni, ha a közelembe jössz, merevedésem támad.

SZÍNÉSZNŐ Mintha derengene valami megoldásféle.

SZÍNÉSZ Na de a színpadon?

SZÍNÉSZNŐ A nyílt színen is?

SZÍNÉSZ Ott is. Mozdulni sem merek.

SZÍNÉSZNŐ Csak tőlem?

SZÍNÉSZ Csak tőled.

SZÍNÉSZNŐ Gondolj valami lehangolóra, hát-ha segít.

SZÍNÉSZ Többször kellene találkozunk.

SZÍNÉSZNŐ Te sem jöhetsz el otthonról bármikor.

SZÍNÉSZ Igaz.

SZÍNÉSZNŐ Beleolvastál az új darabba?

SZÍNÉSZ Nem. Te?

SZÍNÉSZNŐ Aha.

SZÍNÉSZ Engem is kiosztottak, pedig nem kedvel a rendező. Azt hallottam, még nem született meg a végleges szöveg.

SZÍNÉSZNŐ Akkor én mit olvastam?

SZÍNÉSZ Remélem, lesz egy közös ágyjelenetünk is.

SZÍNÉSZNŐ Kérdezhetek valamit?

SZÍNÉSZ Kérdezz.

SZÍNÉSZNŐ Miért szoktad lehunyni a szemed...
Miközben...

SZÍNÉSZ Lehunyom?

SZÍNÉSZNŐ Igen. A szád tágra nyitva, a szemed behunyva.

SZÍNÉSZ Így működöm.

SZÍNÉSZNŐ Rám se vagy kíváncsi, hogy én hogy nézek ki olyankor?

SZÍNÉSZ Olyankor nem vagyok magamnál.

SZÍNÉSZNŐ Megerősíthetem. Ordítasz, mint egy farkas, és úgy szorongatsz, hogy nem kapok levegőt.

SZÍNÉSZ Majd visszafogom magam.

SZÍNÉSZNŐ Nem, dehogy, élvezem, hogy ilyen erős vagy. Kell egy kis erőszak, másképp nem működik.

SZÍNÉSZ Kipróbálhatunk egyszer egy kis szadomazót.

SZÍNÉSZNŐ Nocsak, még kiderül, korbácsod is van.

SZÍNÉSZ Kiderülhet.

SZÍNÉSZNŐ Találtam egy mondatot a darabban.
Valahogy úgy szól, hogy a szex a legtitkosabb titkok pecsétjét is feltöri.

SZÍNÉSZ Nem is rossz.

SZÍNÉSZNŐ Azért elég lila.

PRÓBA

SZÍNÉSZNŐ Miért mondod, hogy legyen nagyon egyszerű?

RENDEZŐ Nem azt mondom, hogy egyszerű. Inkább tiszta. Annában nincs bosszúvágy.

SZÍNÉSZNŐ Baszki, de hát átverte, nem?!

RENDEZŐ A lelke mélyén nem ítéli el. Balázs hűtlenségét Balázs sötét titkaként elfogadja. Miközben belerokkan, elfogadja.

SZÍNÉSZNŐ Tudom, milyen az, amikor megcsalnak valakit. Akkor ott törés-zúzás van.

RENDEZŐ Anna nem ilyen. Ő a legszívesebben Balázsékhoz költözne, Balázs új családjához, csak hogy mindennap láthassa.

SZÍNÉSZNŐ Történt ilyesmi valaha is?

RENDEZŐ Azt mondtad, te is átéltél hasonlót.

SZÍNÉSZNŐ Én mindig kiborítottam a bilit. De én nem vagyok tiszta ember.

RENDEZŐ Minden ember más. Mi most nem Annát játsszuk el, hanem Anna szerepét, úgy, ahogy mi értjük.

SZÍNÉSZNŐ Mi? Mi játsszuk el Annát?

RENDEZŐ Te játszod.

SZÍNÉSZNŐ Mondd csak nyugodtan, milyen legyenek.

RENDEZŐ Épp azt magyarázom. Anna saját magában keresi a hibát. Tulajdonképpen nem azért szenved, mert Balázs megcsalta, hanem azért szenved, mert még mindig szerelmes. És egyik napról a másikra a viszonzott szerelem viszonzatlaná változott.

SZÍNÉSZNŐ A viszonzatlan szerelmet én nem ismerem. Ha volt is ilyen az életemben, pillanatok alatt kiszellőztettem magamból. Csak egy jó kis keresztuzat kell.

RENDEZŐ A szerelem nem akkor érkezik, amikor akarjuk, és nem is akkor távozik.

SZÍNÉSZNŐ Vau! Jó, akkor majd nem mutatok haragot. Majd szenvedő apácaarcot vágok.

RENDEZŐ Nem kell megsértődni...

SZÍNÉSZNŐ Nem, nem. Ahogy mondod, úgy csinálom.

RENDEZŐ Jó.

SZÍNÉSZNŐ Szerintem mindenki egyformán éli meg ezeket a dolgokat. Én még nem láttam nőt, aki másképp viselkedett volna ebben a helyzetben, mint ahogy minden nő viselkedne.

RENDEZŐ Képletet nem lehet emberekre felállítani.
SZÍNÉSZNŐ Az erősebb mindig győz, és mindig neki van igaza, ez a világ alapképlete.

RENDEZŐ Nem hiszem. Ez a darab is az ellenkezőjéről győz meg. Anna a gyengékhez vonzódik, ott a gyermeke, nem hagyhatja el, és rájön, csak akkor értheti meg, ha ugyanolyan gyenge, mint ő.

SZÍNÉSZNŐ Nem bírom a gyengéket.

RENDEZŐ Pedig övék a jövő.

SZÍNÉSZNŐ Vau!

RENDEZŐ Te nem olvastad a darabot? A szerzőt idézem. A gyenge fennmarad, a kitaszított túléli az erőseket. Ez az evolúció. A kitaszított kimászott a szárazföldre, és meghódította. Nem az ere-

jével, hanem az eszével. Kitalálta, hogy ha megdobnak kövel, dob vissza kenyérrel, és akkor életben maradsz.

SZÍNÉSZNŐ Sejtettem, hogy itt valami vallás van a háttérben.

ÍRÓ Bocsánat, hogy közbeszóllok, de tőlem aztán igazán távol áll mindenfajta vallásosság.

SZÍNÉSZNŐ Nem vettem észre, hogy itt vagy, és hallgatózol.

ÍRÓ Nem hallgatóztam, csak hallgattalak.

SZÍNÉSZNŐ Ha valaki kilép a háttérből, akkor azt kérdezik tőle: hallgatóztál? Én ilyen egyszerűen gondolkodom.

ÍRÓ Én is.

SZÍNÉSZNŐ Ha már itt vagy, szerinted is odaköltözne Anna Balázs új családjához?

ÍRÓ Igen.

SZÍNÉSZNŐ És akkor miért nem költözik oda?

ÍRÓ Mert nem engedik.

SZÍNÉSZNŐ Jó kis botrány lenne.

ÍRÓ Nem akar botrányt. Ilyen.

SZÍNÉSZNŐ Te is azt mondod, hogy ilyen. Ismered?

ÍRÓ Persze.

SZÍNÉSZNŐ Igeeen?

ÍRÓ Igen.

SZÍNÉSZNŐ És milyen?

ÍRÓ Itt áll előtted.

SZÍNÉSZNŐ Kicsoda.

ÍRÓ Anna.

SZÍNÉSZNŐ Hol?

ÍRÓ Itt. Én vagyok Anna.

SZÍNÉSZNŐ Ja, értem, Bovaryné én vagyok.

ÍRÓ Magamról mintáztam. Velem történt meg. Nem voltam tovább képes magamban tartani. Megírtam. Amikor egyik este hazaértem, a feleségem nem volt otthon. Sem ő, sem a gyerek. Aztán megtaláltam a levelét. Bejelentette, hogy elmegy, új életet kezd. És hogy a gyerekünket a szomszédban hagyta, ne felejtsem ott.

SZÍNÉSZNŐ Ez komoly?

ÍRÓ Azzal indokolta, hogy egyetlen élete van, és a hátralévőt nem akarja mellettem végigélni. És hogy azért hagyta rám a gyereket, mert eddig rá se néztem. Most majd bepótolhatom.

SZÍNÉSZNŐ Milyen idős a gyereketek?

ÍRÓ Egyéves.

SZÍNÉSZNŐ Ez mikor történt?

ÍRÓ Nemrég.

SZÍNÉSZNŐ Nem gondoltam, hogy ilyen kicsi gyereked van.

ÍRÓ Bármin hajlandó lettem volna változtatni, de nem beszélt meg semmit, hanem elrepült. Egy mérnökkel. Kanadába. Hetente egyszer felhív. A múltkor közölte, hogy terhes. Pedig nem vol-

na szabad több gyereket szülnie. Az első is nehéz szülés volt.

RENDEZŐ Erről nekem se beszéltél eddig.

ÍRÓ Mellékesnek tűnt.

RENDEZŐ Azt mondtad, éreztem úgy, hogy ez a darab rólam szól. És én valóban úgy éreztem.

SZÍNÉSZNŐ Ezt csak én nem érzem. És mégis én játszom a főszerepét.

RENDEZŐ Akkor kezdhetjük?

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Halló, miért hívsz?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Mondanom kell valamit.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Honnan beszélsz?

SZÍNÉSZ/BALÁZS A garázsból. Ne ijedj meg. Jobb így telefonon keresztül megbeszélni.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Mit akarsz megbeszélni?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Kettőnkéről kellene...

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Miért nem jössz be? Kész a vacsora.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Se neked, se nekem nem jó.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Micsoda?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem érted, miről beszélek? Elmegyek, nem akarok veled élni. Lehet, hogy meglep, de az is lehet, te is így érzed, és már régóta sejtetted, hogy vége.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Miket beszélsz? Tegnap éjszaka még azt mondtad, hogy senkivel soha nem volt ilyen jó. Azt mondtad, hogy örülsz, hogy velem mindent lehet. Ez most... ugye ez most valami új játék?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem. Komolyan beszélek. Rájöttem, csak megjártsszuk, hogy minden remek.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Figyelj, elhiszem, hogy fáradt vagy, sokat dolgoztál mostanában. Gyere, vacsorázzunk meg.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Hoztam magammal szendvicset.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA A garázsba?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Igen.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Semmit nem értek az egészségből. Gyere be, olyan, mintha nem veled beszélne.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem akarok bemenni. Nem akarom, hogy megint az legyen, amit te akarsz. Nem jó nekünk együtt. Jobb, ha szétválunk.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Neked van valakid?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Senkim nincs. Lehet, épp ez a baj. Itt élek veled, és nem érzem, hogy valakivel együtt élnék. Nem biztos persze, hogy miattad van, lehet, én vagyok a hibás. Nem tudtam igazi társad lenni... Neked másvalakire van szükséged...

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Nekem nincs szükségem senki másra. Én teljes életet élek, boldog vagyok, hozzád vagyok kötve, és mégis szabadnak érzem magam, mint a madár.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Bocs, megbontok egy bort. Viszszahívlak.

SZÍNÉSZNŐ Nem mondhatnám azt, hogy: „Nekem nincs szükségem senkire, senki másra...”?

ÍRÓ Miért volna fontos?

SZÍNÉSZNŐ Nem tudom, csak jött. Én így mondanám.

ÍRÓ Anna egy pillanatig sem inog meg. A szerelem nélkül önmagát sem tudja szeretni.

SZÍNÉSZNŐ Annának itt kellene kirohannia.

RENDEZŐ Csak később, most még nem.

ÍRÓ A gyerek miatt marad bent, nem akarja egyedül hagyni.

SZÍNÉSZNŐ Akkor felkapja a gyereket, és kirohan vele. Át a garázsba. És szemtől szembe ordítózna.

ÍRÓ Szerintem most még nincs ereje, sem ordítani, sem átrohanni. Le van sújtva.

SZÍNÉSZNŐ Ez nem igaz így. Eljátszhatom, de lát szani fog rajtam, hogy hamis az egész.

RENDEZŐ Folytassuk, aztán majd meglátjuk.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Azt hittem, bejössz.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem megyek be, Anna.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Anna? Idegen ez a név. Én neked nem Anna vagyok. Sokat ittál?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Józan vagyok.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Amikor megismerkedtünk, akkor szólítottál így, emlékszel? Nem is, mert először azt hitted, hogy Verának hívnak. A vonaton találkoztunk, benyitottál a fülkébe, és azt kérdezted, te, ugye, Vera vagy az első évről? És miután le szálltunk, elmentünk forralt bort inni, utána meg esett az eső, beszaladtunk egy kapualjba, mondtam, hogy épp itt lakom, és akkor már egyértelmű volt, hogy ott fogsz aludni. És amikor reggel felébredtünk, tudtad az igazi nevemet is.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem akarlak azon szólítani. Értsd meg, megfulladok. Azt akarom, hogy ezentúl külön éljünk.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Van valakid?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Miért szajkózod ezt?

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Kérdezem.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem, nincs senkim.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Gyere, megbeszéljük nyugodtan, jó? Melegszendvicset csináltam, menta-tea jó lesz?

SZÍNÉSZNŐ Én ettől a dumától biztos nem mennék vissza. Minek kell annyit könnyörogni?

RENDEZŐ Ez inkább fohász, és nem Baláznak szól.

SZÍNÉSZNŐ Én soha nem foházkodtam. Még ha nagyon akartam valakit, akkor sem. Könnyörogni soha! És már az elején kijelentettem, nem akarok szerelemről hallani. Ha valami a szerelemre kezd hasonlítani, akkor én lelépek.

RENDEZŐ Akkor ne mondd könnyörogo. Mondd minél egyszerűbben.

ÍRÓ Talán segít, amit mondok. Anna nem egyszerű. Hanem okos. Tudja, hogy minden betegség: üzenet. A rázúduló csapás is. Meg akarja érteni, mit mond neki. Mi van az üzenetben. A gyengesége inkább érzékenység. Figyelem.

SZÍNÉSZNŐ Én az életből indulok ki. Azt mondjátok, hogy így gyengeség, úgy gyengeség, meg hogy a gyerek miatt olyan, amilyen, hogy mindent a gyerekért tesz. Gyerekkoromban a pincénkben lakott egy öregasszony, a Máté néni, rettenetesen csúf volt, bűdös és koszos, félttem tőle, amikor az udvaron a görbebotjával átsántikált a budiig. Évekig ott lakott, évekig rettegtem, és csak felnőttként tudtam meg, hogy a fia valamilyen magas rangú, jómódú tótumfaktum volt, elvihette volna magához, de még csak látogatni sem látogatta meg. Hát ilyen fiúk lesznek a gyenge gyerekekből.

RENDEZŐ Akkor most folytassuk onnan, ahol a gyerekekhez beszél.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Jaj, ez olyan szörnyű... Azt mondta, hogy el akar hagyni. Hogy nem boldog mellettem... Mondd, kincsem, ezt érted te? Nem, nem érted, igaz?... Aludj csak, aludj... Azt mondta, nem akar taknyászni... Eddig soha nem hallottam tőle ezt a szót... Van valakije... Megesküdött, hogy nincs. Miattam megy el. De miért mondja ezt? Hidd el, kincsem, nagyon jó volt minden, csodálatos volt. Még tegnap este is a testvéredet terveztük... Kimennék utána, de nem merlek itt hagyni... Menjek? Nem csukom be az ajtót, ha felsírsz, meghallom. Mintha nem ő beszélne... A hangja is vékonyabb lett... Ismét Annának hívott... Lehet, hogy valamit jelezni akart... Jaj, miért mondta, hogy én már idegen vagyok neki?! Ez egy jó kis tréfa, gondoltam, kérdeztem is, de nem, azt mondta, nem, és hallom a hangján, hogy nagyon komolyan beszél... Nem tudom, mit gondoljak... Össze vagyok zavarodva... Kimegyek a garázshoz, aludj csak... A babafont magammal viszem, hallom, ha felsírsz, rohanok vissza... Elindultam... kincsem... itt van anya... Itt vagyok a garáznál... Beszélek, hogy halld a hangom, és ne ébredj fel... Hátramentem, a hátsó ablakhoz... látom, ott ül a kocsí hátánál... Behozta a kinti asztalt, meg a kerti karosszéket. Valakivel beszél... Beszél telefonon, de nem velem, kihangosította a telefont... nem, ezt nem mesélem el... visszamegyek, kincsem, megyek... nem lesz baj... még két lépés... ne félj, anya nem hagy el.

SZÍNÉSZNŐ Nekem sokkal jobb volna, ha itt in flagranti berontanék a garázsba. Ez így nem dráma...

ÍRÓ Nem dráma?

SZÍNÉSZNŐ Nem színdarab, amiben a szereplők nem találkoznak.

ÍRÓ Én nem tartom indokoltnak, hogy itt Anna be-
rontson a garázsba. Már csak azért sem, mert nem akarja saját jelenlétével valóságossá tenni ezt az egészet, igyekszik *innen* maradni, abban a hitben, hogy csak félresikerült játék az egész.

SZÍNÉSZNŐ Ha a saját történetedet írtad meg, akkor miért nem egy nő hagyja el a férjét?

ÍRÓ Az álcázással közelebb juthatunk a lényeghez.

SZÍNÉSZNŐ Ez nem egészen világos.

ÍRÓ Magamról túl sokat tudok. Az én szerelmem szavakkal terhelt, zajos, recsegő, Annáé áradó és tiszta. Mint Bach zenéje, hogy poétikus legyek. Neki kell kideríteni, mi történt.

SZÍNÉSZNŐ Ez úgy hangzik, mintha krimit játszanánk.

ÍRÓ Találó párhuzam. Mi történik, ha a szerelmet meggyilkolják? Ki a bűnös? Nyomozzunk.

SZÍNÉSZNŐ Vau!

RENDEZŐ Menjünk tovább, azt mondta a por-tás, nyolckor elveszik a villanyt, addig be kell fejeznünk.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Halló, Balázs?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Tessék.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Kivel beszélte?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem beszéltem senkivel.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Foglalt volt a telefonod.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem tudom, pisiltem. Lehet, hogy nem volt térerő.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA De, mással beszélte.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Már ez is... Nem beszéltem senkivel.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Miért hazudsz?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Figyelj, hagyjuk ezt, jó? Leteszem, aludni fogok. Azt akartam, hogy civilizáltan megbeszéljük a dolgainkat. Elmehettem volna egyetlen szó nélkül, vagy írhattam volna egy cetlit neked.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Mi az isten van veled? Szeretném tudni.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Élünk, ahogy élünk, még boldogok is voltunk, lehet, de ennek már rég vége, és innentől kezdve egy tapodtat se tovább, erre jutottam. Kész. Nem akarok erről beszélni.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Mert az taknyászás?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Mondd, ahogy akarsz.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Kimentem hozzád, és láttam, hogy az a férfi, akivel életem egyharmadát leélttem, mással beszél, miközben simogatja magát...

SZÍNÉSZ/BALÁZS Most mi van?

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Én mindig ügyeltem, hogy miután a kicsi megszületett, rád is jusson időm, veled is törődjem, nem mondhatod, hogy nem, még

rendbe sem jött a testem, de neked rögtön odaadtam, igyekeztelek kényeztetni, hogy jó legyen neked, hogy... És úgy láttam, hogy jó is... Ráuntál a testemre?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Ehhez a testednek semmi köze.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Tudom, hogy vannak ilyen időszakok, amikor a férj megirtózik... De mi mindig megtaláltuk a módját, hogy a test elváltozása is beépítsük a játékainkba... emlékszel, amikor a kicsi még épphogy megfogant, mit játszottunk? Emlékszel a palackpostára? Milyen izgató volt, hogy eljut-e hozzá az üzeneted... Milyen örömmel mondtad, hogy a micsodád Józsi, a postás...

SZÍNÉSZ/BALÁZS Ne légy nevetséges. Mondom, hogy semmi köze a testnek.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Akkor miért simogattad magad? És kivel beszélte? Valami szexvonalat hívtál fel, először arra gondoltam. De aztán felismertem a Kata hangját, igen, rémes volt, hát rémes, persze, sejthettem volna, de mégis, mint a forró víz, vagy inkább jéghideg...

SZÍNÉSZ/BALÁZS Te azt hiszed, hogy a szexről van szó. De nem. Kata már régóta tart. Utána jöttél te, olyan céltudatosan, hogy lesodortál a saját utamról.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Mi a saját utad?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem tudom, de melletted fuldokoltam. Nem volt egy szabad percem sem. Te mindent együtt akartál, főzni és mosogatni, együtt, gyereket kihordani, együtt, de engem nem érdekel se a főzés, se a mosogatás, nekem a gyerek se volt célom, idegesít a gyereksírás, idegesít az órabeosztás, az állandó rohángálás, a bevásárlás, a babaház...

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Jaj, felsírt a kicsi, tartsd, megnezem, mi van vele.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Leteszem!

SZÍNÉSZNŐ Mennyivel izgalmasabb volna, ha szemtől szemben beszélne.

RENDEZŐ Képileg kifejezőbb, hogy nem rohan be. Most így az egész teret betölti az ő tragédiája.

SZÍNÉSZNŐ Legalább a gyereket az ölében tarthatná. Menjen vele a garázsig, mondja neki, mit lát, nem annak a flancos babakütyünek. Ez így köszönőviszonyban sincs a valósággal, már bocsánat, író úr.

ÍRÓ Mi hiányzik?

SZÍNÉSZNŐ A vér. Egyetlen drámát nem tartok valóságosnak, ha nincs benne vér. Rühellem az emelkedettséget... De rühellem azt a szót is, hogy valóságos. Vagy azt, hogy szerelem.

ÍRÓ Ki engedne be a testébe egy férfit, ha nem volna szerelmes?

SZÍNÉSZNŐ Bármelyik prosti.

ÍRÓ Nem ugyanarról beszélünk.

SZÍNÉSZNŐ Azt a szót is utálok, hogy illúzió. Vagy dezillúzió. Poros nyál gyűl össze a számban. Vagy gyűlik? Utálok az ikes igéket. Meg hogy dráma. Meg minimalista. Utálok azt a szót is, hogy utálok.

RENDEZŐ Menjünk tovább, ne álljunk le.

SZÍNÉSZNŐ Nekem adjatok a kezembe egy pólját, legyen benne valami, egy vízzel töltött flakon, súlya legyen. Vágja oda a gyereket a pasashoz, miért szültem neked, ha most lelépsz? Ez a nő így viselkedik. Hiába beszélitek tele a fejemet elméletekkel, másképp nem tudom. Nem akarok nevetségessé válni.

ÍRÓ Nem csak te viszed vásárra a bőröd. Nekem életbevágó, hogy Anna igazi legyen. Ő soha nem méricskél. Soha nem gyanakodik. Nem féltékeny. Nem kérdezi, szeret-e annyira, amennyire én szeretem őt. Nem firtatja, hogyan, mennyire, meddig?

SZÍNÉSZNŐ Á, ez nagyon ósdi. Ma már nem szeretnek így!

ÍRÓ Mivel a darabot én írtam, vállalom az életem anakronizmusát.

SZÍNÉSZNŐ Mit?

ÍRÓ Hogy ez rólam szól.

SZÍNÉSZNŐ Szerelmes vagy a feleségedbe?

ÍRÓ Igen.

SZÍNÉSZNŐ Még most is?

ÍRÓ Igen.

SZÍNÉSZNŐ Mikor jöttél rá, hogy szerelmes vagy bele?

ÍRÓ Már rég... Még nem volt a feleségem... Sokat jártunk kuglizni. Utána beültünk sörözni, beszélgettünk. Jó barátok voltunk. Egyik este, miután kijött az öltözőből, teljesen megfélemedt arról, hogy én a sörözőben várom, pedig tíz perccel korábban megbeszéltük. Nem értettem, hova tűnt. Aztán felhívott, hogy bocs, kiment a fejből az egész, és hazament. De majd legközelebb bepótoljuk. Kiakadtam. De aztán elgondolkoztam, miért is akadtam ki ennyire. És rájöttem, hogy a legszívesebben az egész életemet vele tölteném.

SZÍNÉSZNŐ Nem értem, miért nem írtad meg ezt. Miért nem egy íróról szól a darabod, egy férfiról, akit elhagy a felesége?

ÍRÓ Mondtam már. Csak ismétetni tudom. Mert kerülnöm kell a valóság látszatát. Nem tehetek úgy, mintha mindaz, ami a színpadon történik, valóságos volna. A valóságot nem tudjuk láthatóvá tenni, mert ami látható lesz, az maga a látszat.

SZÍNÉSZ Én egyébként, férfiként, azt szeretném mondani, hogy amikor nálunk az ikek megszülettek, ezt a mellőzést én is megéltém. Kocsmákba jártam, mivel otthon minden a gyerekek körül

forgott, kicsi volt a lakás, se tévé, se más, elsodródtam, majdnem szétment a házasságom.

SZÍNÉSZNŐ Na, már te is! Mi ez itt, valami nagy közös gyónás? És én állok a máglyán? De még mindig jobb üvöltöni, mint százkilósan dögunalmas operaáriákat kornyikálni.

RENDEZŐ Tényleg menjünk tovább, vagy ha elfáradtatok, tartsunk öt perc szünetet. Valami történt? Nem szoktál ilyen könnyen kiborulni.

SZÍNÉSZNŐ Másnapos vagyok, kicsit lassú ilyenkor a felfogásom.

ÍRÓ Egyébként az operanékesnek a teste a hangszerdoboz. Amivel utalni szeretnék arra, hogy másképp szól egy százkilós test, és másképp egy karcsú sziluett.

SZÍNÉSZNŐ Az én lakásomba egyáltalán nem férne be egy zongora. Nem beszélve a szomszédokról. A bulizás miatt is állandóan átkopognak. Szerencsére tegnap hamar kidőltem, nem tudom, végül hányszor csörtetett át Karcsi bácsi vagy a bé neje.

SZÍNÉSZ Nekem nem hiányzik a pia. Folyton hazudoznom kellett. Ha részeg vagy, nem tudsz egyenesen beszélni.

SZÍNÉSZNŐ Én nyolc sört is megiszom, és nem látzik meg rajtam.

SZÍNÉSZ Az este mennyit ittál?

SZÍNÉSZNŐ Nemcsak sör volt, hanem konyak is. Meg vodka.

SZÍNÉSZ Rajtam egyetlen korty is meglátszik. A feleségem szerint olyankor másképp pislogok.

SZÍNÉSZNŐ A nők azt hiszik magukról, hogy beletápnak a férfiak fejébe.

RENDEZŐ Ha nem folytatjuk, elmegyek.

SZÍNÉSZNŐ Azt hittem, szerepértelmezés folyik.

RENDEZŐ Jó, értelmezzünk. Mi volt a kérdésed?

Hogy miért nem adunk a kezébe egy műanyag babát, amit te két szép karodba foghatsz, mint valami pócsi csodaszűz? Vagy hogy miért nem rohanatsz át a színpad másik felébe, fúriaként csapkodva, amitől a nézőtéri férfiak farkán feláll a szőr?

SZÍNÉSZNŐ Te csak azért osztottál ki, hogy jól lebaszhasz?

RENDEZŐ Ennyi munkát nem fektetnék ilyesmibe.

SZÍNÉSZNŐ Miért pont én?

RENDEZŐ Miért pont te játszod Annát?

SZÍNÉSZNŐ Miért?

RENDEZŐ Miután elolvastam a darabot, abban biztos voltam, hogy Anna szóke.

SZÍNÉSZNŐ Akkor akár te is játszhatnád.

RENDEZŐ Én harmincéves koromtól festem a hajam. Csak addig tartott a szőke. Harmincéves koromig talán pont olyan voltam, mint Anna.

SZÍNÉSZNŐ Pisilnem kell.

SZÍNÉSZ Kikísérlek.

SZÍNÉSZNŐ Cigid van?
SZÍNÉSZ Dohány meg papír. De tekerek neked is.
SZÍNÉSZNŐ Inkább én, te olyan keményre sodrod.
SZÍNÉSZ A puhát szereted?
SZÍNÉSZNŐ Aha, hisz tudod. Te, szerinted ez igaz?
 Hogy a saját életét írta meg?
SZÍNÉSZ Úgy tudtam, három gyereke van. De lehet, hogy azok nem az övéi.
SZÍNÉSZNŐ Észrevetted, hogy rám startolt?
SZÍNÉSZ Nem vettem észre. De lehet. Szerintem be lennél tojva, ha valóban rád startolna.
SZÍNÉSZNŐ Mi van?
SZÍNÉSZ Eddig soha nem mondtam el neked, de egyszer, hogy is mondjam, ölelkezés közben láttam a szemed sarkában egy könnycseppet. Hm. Baj, hogy lelepleztelek?
SZÍNÉSZNŐ Azt hiszed, egy könnycseppből megfejtethsz?
SZÍNÉSZ Sokkal jobb ember vagy, mint amilyennek mutatod magad.
SZÍNÉSZNŐ Utálom az ilyesmit.
SZÍNÉSZ Nem kellett volna elvállalnod ezt a szerepet.
SZÍNÉSZNŐ Adjam vissza?
SZÍNÉSZ Ha ennyire nem bírod...
SZÍNÉSZNŐ Figyelj, nem akarom, hogy te is kioktass. Én is tudnék kioktatólag dumálni. Azt is elmondhatnám, milyen az, amikor valakinek a testében ott van egy halott magzat. Bennem ott volt. Nem akartam, hogy halott legyen, reméltem, még él, és nem szóltam senkinek. És minden porcikám érezte, hogy halott, és három napig ott volt bennem, és nem támadt fel. Adj még egy cigit.

ÜRES ÁGY

RENDEZŐ Én ezt a szerepet nem osztottam ki.
ÍRÓ Nem?
RENDEZŐ Nem.
ÍRÓ De hát akkor miért nem szóltál?
RENDEZŐ Mondtam neked, nem emlékszel? Mondtam, hogy kihúznám. Azt mondtad, jó, meglátjuk. És utána semmi, amiből arra következtettem, elfogadtad a húzást.
ÍRÓ Ez egy fontos jelenet. És szerintem szórakoztató is.
RENDEZŐ DJ Löki? Hát igen...
ÍRÓ Legalább olvassuk össze.
RENDEZŐ Már túl vagyunk az olvasópróbákon. De tessék, állj be te.
ÍRÓ Én?
RENDEZŐ Nem tudod a szerepet? Itt egy példány.
ÍRÓ/DJ LÖKY Most mi a baj?

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Semmi, folytasd csak, folytasd.
 Tégy velem, amit akarsz.
ÍRÓ/DJ LÖKY Így nem élvezem. Akard te is.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Akarom.
ÍRÓ/DJ LÖKY De ne csak mondd.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Mit csináljak?
ÍRÓ/DJ LÖKY Akard.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Lihegjek a füledbe?
ÍRÓ/DJ LÖKY Még ne. Inkább emeld fel a lábad.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Jó.
ÍRÓ/DJ LÖKY De ne ennyire.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Lennebb eresztettem.
ÍRÓ/DJ LÖKY Jaj, ne mondj semmit... De ne is hallgass.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Lihegjek?
ÍRÓ/DJ LÖKY Lihegi...
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Mit lihegjek?
ÍRÓ/DJ LÖKY Te szórakozol velem?
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Bocs, ki kell mennem a fürdőbe.

SZÍNÉSZNŐ Hányingerem van.
RENDEZŐ Mitől?
SZÍNÉSZNŐ Magamtól.
RENDEZŐ Semmi baj. Ez a jelenet amúgy is ki marad...
ÍRÓ Ne maradjon ki!
RENDEZŐ Nem látod, mennyire semmitmondó?
ÍRÓ Mert rosszul volt eljátszva.
RENDEZŐ Rendezd te akkor.
ÍRÓ Nem vagyok rendező.
RENDEZŐ Azt mondd, rosszul van eljátszva. Akkor valamilyen elképzelésed mégiscsak van róla.
ÍRÓ Jó, ezt esetleg kihagyhatjuk. De a dokis maradjon benne.
RENDEZŐ Épp a dokis? Rendkívül kényelmetlen módon sematikus. Már-már unalmas.
ÍRÓ Azt mondják, a telefonkönyvet is el lehet fantasztikusan játszani.
RENDEZŐ Nem hiszek ebben. Szöveg nélkül a színház szép mutatvány, de annyira élő, mint a kutya vizébe fagyott egér. Hogy én is poétikus legyek.
ÍRÓ Te mondtad a múltkor, hogy a színházban az irodalom csak harminc százalék.
RENDEZŐ Pont azért kihagyható...
ÍRÓ El sem olvastad.
RENDEZŐ Akkor olvassuk.
ÍRÓ/DOKI Nemhogy szép vagy, hanem gyönyörű vagy! A melled egészen csodálatos, súlyos, mint az Ararát.
RENDEZŐ Nem, nem. Most te legyél Anna.
ÍRÓ Végül is mindegy nekem...

RENDEZŐ/DOKI Nemhogy szép vagy, hanem gyönyörű vagy! A melled egészen csodálatos, súlyos, mint az Ararát.

ÍRÓ/ANNA Ararát? A noés?

RENDEZŐ/DOKI Nemrég jártam ott, és nagyon tetszett. Mekkora!

ÍRÓ/ANNA A terhességem alatt lett ekkora.

RENDEZŐ/DOKI Gyereket szeretnék neked csinálni. Benne vagy?

ÍRÓ/ANNA Egyelőre csak úgy, minden cél nélkül gondoltam.

RENDEZŐ/DOKI Szép gyerekünk lenne, szép és okos.

RENDEZŐ/ANNA Nekem már van gyerekem.

RENDEZŐ/DOKI Tudom, semmi baj. Jó apja leszek.

ÍRÓ/ANNA Muszáj ilyesmiről beszélnünk?

RENDEZŐ/DOKI Megszoktam, hogy mindig beszélök, ha valamit művelek a testtel. Szakmai ártalom. A betegek azt hiszik, ha elhallgatok, valami súlyosat találtam, és halálra rémülnek. Ezért beszélök, beszélök, beszélök.

ÍRÓ/ANNA Nem tudod megállni, hogy ne beszélj?

RENDEZŐ/DOKI Érzed, mennyire elszánt vagyok?

Mennyire begerjedtem? A hangom is elfátyolosodott. Egészen tompa lett. És megvastagodott, mert a bővebb vérellátástól ellazultak a hangszálak.

ÍRÓ/ANNA Ijesztő vagy.

RENDEZŐ/DOKI Most mindkét kezemmel megfogom a melled, de ne félj, közben a könyökömre támaszkodom. Érzed, mennyire kívánlak? Milyen heves lett az ostrom?

ÍRÓ/ANNA Miféle ostrom?

RENDEZŐ/DOKI Már a látásom is kezd elhomályosulni, transzba esem, érzem a gerincemből elinduló ingerek alatt beinduló nedvek nekilódulását...

ÍRÓ/ANNA Bocsi, de ki kell mennem kicsit, ne haragudj.

MAGÁNY ISMÉT

ÍRÓ Halló! Figyelj, nem gondoltál arra, hogy kelle-ne neked valaki, aki...

ANNA Mondtam már, az én magányom lelki, nem testi.

ÍRÓ Aki emlékekkel veszi körül magát, nehezen talál vissza az életbe.

ANNA A szomszéd Tempfli néni szokott nekem ilyeneket mondani.

ÍRÓ A múltkor tréfából összeírtam, kik is jöhetnek számításba...

ANNA És mi szerint válogattál?

ÍRÓ Nem volt komoly. Egy nagy hasú, de jól menő fuvarozót is beválogattam.

ANNA Akkor inkább egy lakatos, legalább a kapuzárat megjavítaná.

ÍRÓ Miért, Balázs mindent meg tudott javítani?

ANNA Őt szerettem.

ÍRÓ Azt mondják, legelőször az ágyat kell benépesíteni. Minden magától megoldódik.

ANNA A lélektelen testek olyan kísértetiesek, mint a tetetlen árnyak.

ÍRÓ Jó, tegyük félre a rengő hasú kamionsofőrt.

ANNA Szegény...

ÍRÓ Van, aki állatot tart, csak azért, hogy ne legyen annyira magányos.

ANNA Nem vagyok magányos. Itt van mellettem a kicsi, hozzám bújik, szuszog, a tejemet szopja, megosztom vele testemet-lelkemet. Csak a csendemet nem tudom megosztani vele.

ÍRÓ Én szeretem a csendet.

ANNA Sokféle csend van. Az a csend, amit megosztottam valakivel, az nincs. Elment az, akivel megosztottam, és vitte magával a csend rá eső felét is. Elszivárgott a nálam lévő fele is. Ami maradt, a magány. Rossz magány. Nincs csendje.

ÍRÓ Nincs csendje?

ANNA Van. Hiszen csend vesz körül. De ez a mostani csend múlt idejű. Jövő idejű csendem helyett múlt idejű csendem van.

ÍRÓ A meleg szél hangja más, mint a hideg szél. Vagy a meleg víz is más hangon csorog, mint a hideg. De a múlt idejű csendet a jövő idejétől nem tudnám megkülönböztetni.

ANNA Pedig nem nehéz.

ÍRÓ Te egy derék csendőrt szeretnél?

ANNA Ha gödör volnék, arra vágnék, hogy valaki ott feküdjön a peremén, és a mélyembe lásson.

ÍRÓ A tested mellett, és nézzen.

ANNA Lelkem mellett a lelke.

ÍRÓ Nekem könnyebb testekkel benépesíteni a színpadot, mintsem lelkekkel.

ANNA Ha engem akarsz megírni, akkor ezt az ágybenépesítést hagyd ki, ez nem én vagyok.

ÍRÓ Jó.

ANNA Tudom, úgymint beleírod.

ÍRÓ Beleírom, de a rendező ki fogja húzni.

VASÁRNAPI EBÉD

ÍRÓ Nem hiszem, hogy kihagyható volna bármi is. Illetve kihagyhatod, csak attól én feleslegesnek érzem magam.

RENDEZŐ Én azt szeretném, ha EGYÜTT hagynánk ki.

ÍRÓ De ha ki akartam volna hagyni, akkor nem írom bele. Én valóban a pusztulás természetrajzát akartam megírni.

RENDEZŐ Ha valaki bekerül a kórházba, akkor a betegségéről naponta készítenek feljegyzéseket, de a kibocsátó jelentésbe csak a lényeg kerül bele.
ÍRÓ Szerinted nem lényeges az a vasárnapi ebéd?
RENDEZŐ Anna elmesélheti, milyen szörnyűek a családi ebédek. Ecsetelheti az Írónak.
ÍRÓ Elmesélni? Te olvasószínházat akarsz ebből a darabból csinálni?
RENDEZŐ Nem. Bár ha működne, miért ne!
SZÍNÉSZNŐ Én szívesen felolvasnám.
RENDEZŐ Megtetszett a darab?

Felolvassák a szóban forgó részt, olvassák a szereplők nevét és a szerzői utasításokat is...

ÍRÓ Após kibontja a papírszalvétát, beilleszti a nyakába: Őszintén szólva, mi arra számítottunk, hogy nem akarsz velünk találkozni.
SZÍNÉSZNŐ Anna: azt szeretném, ha a kicsinek igazi családja lenne.
RENDEZŐ Anyós negédesen gügyögve: Olyan édi... Mindjárt járnai kezd... már fel tud állni két lábra...
SZÍNÉSZ Apa az Apóst utánozva, nyakába gyűri a papírszalvétát, aztán mégis kiszedi: Én állítólag hamarabb megtanultam pimpikálni, mint járnai.
RENDEZŐ Anyós tettetett szégyenkezéssel: Pimpikálni?
SZÍNÉSZ Apa felnevet: Pimpikálni! Pimpikának mondtuk az ugróiskolát.
RENDEZŐ Anyós átcsereéli a kést meg a villát, a kést átteszi jobbra, a villát balra: Ahány ház, annyi szokás.
ÍRÓ Após, falusi lelkészek kenetteljes hangján: Nincs ma már igazi ház. Anyám négy gyereket nevelt fel, összetartotta az egész családot...
SZÍNÉSZNŐ Tempfli néni letör egy falat kenyeret, maga elé emeli, mintha neki mondaná: Én nem mentem férjhez, mert nekem ott volt Gyula, a bátyám. Pap lett, és amikor ide helyezték, bent lakott a parókián, de hazajárt ebédelni. Szombaton itt is aludt, a régi szobájában.
RENDEZŐ Anyós is a Tempfli néni kenyérfalatjának beszél: Mi nem hibáztatunk senkit, sajnáljuk, hogy így történt. Sokat sírok emiatt.
ÍRÓ Após kortyol a borból, enyhén elfintorodik: Nálunk otthon mindig első volt a család.
RENDEZŐ Anyós Annához: Baluka soha nem tekergett el, mindig pontosan hazajött. A mi családkban nem volt válás. De még az ismerőseink körében sem. Sőt, az egész utcában nem történt ilyen, az biztos.
SZÍNÉSZNŐ Anya befejezi az evést, hangosan tányérjára ejti a kést meg a villát: Nálunk sem!
ÍRÓ Após Anyához: A te lánykori neved Simándi?
SZÍNÉSZNŐ Anya bizonytalanul: Igen.

ÍRÓ Após közömbösséget színelve: Eredetileg is az volt?
SZÍNÉSZNŐ Anya egyre bátortalanabban: Az. Miért?
ÍRÓ Após előrántva a tromfját: Mert van egy ismerősünk, Simándi Gyuri, ő azt mondja, hogy eredetileg Slejmann volt.
SZÍNÉSZNŐ Anya felháborodva: Nem, mi Simándiak voltunk.
SZÍNÉSZ Apa kiskutyás csaholással: Na és a Slejmannok léhűtők voltak?
ÍRÓ Após ártatlankodó mosollyal: Jaj, nem azért kérdeztem, ne érts félre.
RENDEZŐ Anyós tanítónénis emelkedettséggel: Nekünk soha senkivel nem volt bajunk a származása miatt.
SZÍNÉSZ Apa igyekszik hasonló emelkedettséggel megszólalni: Nekünk sem. Itt a harmadik szomszédban laknak a kalapos Rupiek. Mindig elbeszélgetek vele, ahányszor erre járok.
SZÍNÉSZNŐ Anya Anyóshoz: Tempfli néni felajánlotta Annának, hogy vigyáz a kicsire, ha valahova el kell mennie.
RENDEZŐ Anyós lelkesen: Ó, hát mi is bármikor eljövünk, csak szólj.
SZÍNÉSZNŐ Anna: Még nem szeretném sokáig magára hagyni. Azt mondják, hároméves korig nem tanácsos... Hiányozni is nagyon hiányzik, ha csak félórára megyek is el...
RENDEZŐ Anyós mintha egy Petőfi-verset szavalna: De azért hozzánk átjöhetek majd, ott tölthettek az egész nyarat. Nyáron jó hűvös a ház. És gyönyörű a kert. Az a sok zöld, köztük a százszor szépek, arrébb meg a piros és ízletes paradicsom, a fákon a gyümölcsök...
SZÍNÉSZNŐ Anya az asztalra mutatva: Vegyetek haltepertőt is! Máshol előételként adják fel, szerintem viszont a püréhez meg a húshoz inkább passzol.
RENDEZŐ Anyós Anyához, majd Annához: Baluka az igazi disznószalonnából olvasztott tepertőt szereti nagyon. Meg a disznózsírt és a lesütött húst. Kanállal képes enni. Tavaly nem vágtunk disznót, mert az aszály miatt túl drága volt. De az idén fogunk.
SZÍNÉSZNŐ Tempfli néni gügyögve: Annácska, vasárnap szívesen látlak a kicsivel egy jó ebédre. Igazán szeretem a gyerekszivajt.
RENDEZŐ Anyós fölnezi a tizenkét karú csillárra: A meghitt családot nem pótolhatja semmi... Bár csak Baluka is megtalálná a maga...
ÍRÓ Após torkán megakad egy szálka, fulladozni kezd.
SZÍNÉSZNŐ Tempfli néni mintha máris a gyászbeszédet mondaná: A bátyám is majdnem megfulladt egyszer. Percekig élet és halál mezsgyéjén há-

nyódott. Ma is fülemben vannak azok a rettenetes hangok... Azóta nem eszik halat.

RENDEZŐ Anyós közömbösen: Ezért jobb a disznóhús.

SZÍNÉSZNŐ Anya magabiztosan: A hal egészségesebb.

SZÍNÉSZ Apa nagy darab húst töm a szájába: És olcsóbb. Nálunk mindig meg kellett nézni, hová megy a pénz.

SZÍNÉSZNŐ Anya a fulladozó Apóst néz: Jó is, hogy van egy kis megtakarított pénzünk, meglesz most a helye.

ÍRÓ Após túljutva a nehezen, rekedten: Kis kenyeret kérnék... Köszönöm... Most már jobb. Azt szeretném mondani... Természetesen, az unokánként anyagilag is készek vagyunk áldozatot hozni. Amúgy azt gondoljuk, hogy háromfelé kellene osztani a vagyont, és ami a gyereké, az maradjon az anyánál. Ha ti is így gondoljátok...

SZÍNÉSZ Apa készségesen bólogat: Természetesen. A békesség híve vagyok.

ÍRÓ Lehet, hogy döcög kicsit, de nem vészesen.

RENDEZŐ Nemcsak a sarokig kell eldöcögnöd, hanem messzebbre.

ÍRÓ Hát pontosan ez az. Ha messzire mész, van bőven időd, mindent jólesik kibeszélni.

RENDEZŐ Pontosán mit is akarsz ezzel a jelenettel mondani?

ÍRÓ Hogy Annát lehangolóan szürke, egynemű közőny veszi körül.

RENDEZŐ A színpadon a szürkét ki kell keverni, sokféle színből. Én nem látok ebben a jelenetben túl sok színt.

ÍRÓ Jó, húzd ki.

RENDEZŐ Csak ha te is benne vagy.

ÍRÓ Mi bajod velem?

RENDEZŐ Behoz még fél tucat szereplőt, akik mást nem jelennek meg.

ÍRÓ Tartsd őket végig a színpadon. Mint valami antik kórus, el tudnám képzelni...

RENDEZŐ Mintha kézzelfogható valóságról beszél télnél volna az elején.

ÍRÓ Ennek a jelenetnek minden szereplője hús-vér létező.

RENDEZŐ Az kevés.

AZ ELTÚNT GYERMEK

BALÁZS Halló, gyönyörűségem, végre újra hallom a hangodat.

KATA Sikerült megegyezned velem?

BALÁZS Igen, mindenbe belement.

KATA Úton vagy?

BALÁZS Leültem egy kávéra a sarkon. Mert persze még egy kávéval sem kínált meg.

KATA Azt mondtad, nem tud egy jó kávéval sem főzni.

BALÁZS Ez igaz. Beee, azok az íztelen lötytők!

KATA Tudod, mivel várlak?

BALÁZS Meglepetés?

KATA Lesz meglepetés is, ha akarod. De előtte avokádós kacsasült...

BALÁZS Soha nem ettem...

KATA Mire hazaérsz, ropogósra pirul...

BALÁZS Jaj, na, tessék, most miért hív? Biztos fel akarja sorolni, miket csináltam rosszul. Nem érdekel.

KATA Vedd csak fel nyugodtan, édes. Én addig tartom.

BALÁZS Jó, beszéllek veled. Halló!... Nagyon rosszul hallak. Mi az? Menj egy kicsit arrébb, ott rossz a jel. Mi van? Itt ülök a kocsmá teraszán... Várj, visszajövök!

BALÁZS Halló, hát ez hihetetlen. Mégsem akarja. Visszamegyek, és nem teszi ki az ablakba, amit mondani fogok neked... Hülye picse!

KATA Erre számítani lehetett. Szinte biztos voltam benne. Amiket meséltél róla... De csak higgadtan, ne idegesítsd magad.

BALÁZS Felhasználja a gyereket ellenem.

KATA Igen, várható volt.

BALÁZS Bármire képes, mindig is tudtam.

KATA Ez csak jól jön nekünk, hidd el. Ez is azt bizonyítja, hogy képtelen a gyereket felnevelni. Nálunk majd otthona lesz... Csak türelem.

BALÁZS Na, visszaértem, ott kucorog az ágyon, sír. Mindig is szerette megjátszani magát. Akkor most bemegyek. Nem teszem le, jó?

KATA Ahogy gondold.

BALÁZS Legalább hallhatod, miket hord össze.

BALÁZS Miért kell cirkuszolni?

ANNA Én cirkuszolok?

BALÁZS Miért hívtál vissza?

ANNA Nem vissza. Csak mondani akartam, nem szeretném, ha elvinnéd a kicsit. Magatokhoz semmiképp nem. Több napra... Majd ha nagyobb lesz.

BALÁZS Hát már elég nagy.

ANNA Megviselné. Még nagyon anyás. Este nem tud elaludni, ha nem bújik hozzám. Sőt nappal se. Az előbb is úgy aludt el.

BALÁZS Kata ért a gyerekekhez.

ANNA Épp ezért meg fog érteni.

BALÁZS Majd odabújik Katához.

ANNA Nem érted, hogy össze vagyunk kötve? Főképp, mióta elmentél. Ez a szál a köldökzsinórnál is erősebb. Nem vágthatod el.

BALÁZS Nem láncolhatod magadhoz.

ANNA Nem láncc...

BALÁZS Aztán majd úgy állítod be, hogy a gyerekek sem törődöm.
ANNA Nem állítalak be sehogy.
BALÁZS Ne akadékoskodj. Hétvégén elviszem.
ANNA Jaj, rosszul vagyok, ki kell mennem a vécére.
BALÁZS (*megy utána*) Az előbb beleegyeztél, már Kátának is mondtam. Most mégis miért visszakozol?
ANNA Nem mennél most el?
BALÁZS Megvárlok itt, a nappaliban.
ANNA Inkább menj el.
BALÁZS Jó, megyek.

Lopva kikapcsolja a telefont, Anna észreveszi.

Csak kinyomtam, valaki keresett... Tán csak nem szégyelled magad előttem?
ANNA Nem szégyellem. Egyszerűen nem akarom, hogy utánam jöjj a fürdőbe. Vagy hallgatózz.
BALÁZS Pár nappal ezelőtt csak annyi kellett volna, hogy megérintsek... láttam rajtad...
ANNA Pár napja, igen. De ma már nem.

Áttűnés

SZÍNÉSZ/BALÁZS Értsd meg, nem vittem el a gyereket.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Ha nem hozod vissza, én nem is tudom, mit teszek...
SZÍNÉSZ/BALÁZS Ne pánikolj!
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Jaj, miért kellett elaludnom?!
SZÍNÉSZ/BALÁZS Mondom, ne pánikolj. Én nem vittem el. Ha ez nem a te trükköd, akkor valaki más vitte el. Bezártam a kaput, amikor elmentem. Kinek van még kulcsa?
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Édes istenem, add, hogy ne legyen baja!
SZÍNÉSZ/BALÁZS Az isten bassza meg! Szedd össze magad. Most is Tempfli néni szokott rá ügyelni?
SZÍNÉSZNŐ/ANNA A múltkor zöld almát adott neki. Kértem, ne etesse mindenfélével. Megsértődött...
SZÍNÉSZ/BALÁZS Ki szokott rá ügyelni?
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Róza, a szomszédból.
SZÍNÉSZ/BALÁZS Van kulcsa?
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Van. De szólt volna, ha elviszi.
SZÍNÉSZ/BALÁZS De hát aludtál... Róza biztos levitte sétálni. Úgy láttam, a gyerekkocsi sincs itt. Ne szomorkodj, meglesz.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Szomorkodni? Te ezt annak nevezed?
SZÍNÉSZ/BALÁZS Ne ess kétségbe.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Téged nem ejt kétségbe?
SZÍNÉSZ/BALÁZS Nem kell mindig a legrosszabbra gondolni.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Te képes lennél bármire, a saját gyerekedet is feláldoznád a saját boldogságodért.
SZÍNÉSZ/BALÁZS Én csak vigasztalni akarlak.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Jaj, hol van az, akivel én együtt éltem? Akivel a legnagyobb mélység felett könnyedén átszálltam, mintha szárnyam volna.

SZÍNÉSZNŐ Honnan jön ez ide? Már bocsánat. Ott fossa össze magát, és poétizál???

ÍRÓ Nem tudom, miért ne tehetné.

SZÍNÉSZNŐ Mindene a gyerek, aztán egyszer csak elalszik, és mire felébred, a kölyöknek se híre, se hamva. Nem hiszem, hogy a pasijával foglalkozna, szóhoz sem jutna az önmarcangolástól.

ÍRÓ Ezt neked kell eljátszanod. Hogy ott ül a vécékagylón, és az is átfut rajta, hogy talán ő csinált valami rémeset a gyerekekkel. Mondjuk, elásta. Ez elég drámai, nem? És az is benne van, hogy ott ül a vécén, előtte a térdeplő férfi, felidéződnek a régi képek, ahogy egyszer Balázs előtte térdelt, igaz, ő akkor az ágy szélén ült meztelenül, felidéződnek benne ezek, és mivel már hónapok óta nem ért hozzá senki, majdnem odaomlik Balázs elé, szinte elájul, amikor megérzi a másik test közelségét. Ezt mind el kellene tudni játszani...

SZÍNÉSZNŐ Egyszer azt kérte tőlem az egyik rendező, játsszam el, hogy Másának, a Sirályból, tudod, menesze van, azért nem adja oda magát Trepljovnak. Nem értettem vele egyet, de megtettem. Egy színész akkor indítja be a meneszét, amikor akarja.

RENDEZŐ Nem kellene elveszni a formák között. Az maga a formalitás. Nekem inkább ezzel a gyerekeltségével van bajom. Túl súlyos, túldimenziójára a dramaturgiát.

ÍRÓ Kell valami súlyos, ami behorpasztja a dramaturgiát. Ami ismét összehozza Annát és Balázst.

RENDEZŐ Jó, nem nyitok erről vitát. De próbáljuk ki, miként szól, ha csak azt a részt tartjuk meg, ahol a gyerek egyáltalán nem kerül szóba. Tessék, onnan, hogy „... hol van az, akivel együtt éltem”.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Jaj, hol van az, akivel én együtt éltem? Akivel a legnagyobb mélység felett olyan könnyedén átsiklottam...

SZÍNÉSZ/BALÁZS Miért nem fogadod el, hogy már külön mederben folyik az életünk.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Az én életem tizenegy éve beletorkollott a te életedbe. Ahogy két egymásba ömlő folyót sem lehet különválasztani, az enyémet sem tudom kimerni a tiedből.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Attól még lehet két külön medrünk.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Hát nem látod, miben vagyok? Teljesen kikészültem. Erőm sincs felállni.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Aludd ki magad.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Miért nem szólt Róza, hogy elmennék sétálni?
SZÍNÉSZ/BALÁZS Láttá, hogy alszol, azért. Az is lehet, lesétáltak a partra. Én nem aggodalmaskodom.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Miért tetted ezt velünk?
SZÍNÉSZ/BALÁZS Már megint a verki...
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Igen, nem tudok másról beszélni. Széthullott minden. Bármiről is kezdjek beszélni, mindig ugyanazok a szavak fordulnak ki a számból, és hiába érzem, hogy nincs bennük értelem, darálom és csak darálom. Hiányzik belőlem a kötőanyag.
SZÍNÉSZ/BALÁZS Túl sokat sopánkodszt.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Mit csináljak, ha ilyesmit jutnak eszembe? Hogyan fog felnőni a kicsi, mennyit fogják csúfolni, hogy neki nincs apja, neki csak anyja van, de milyen anyja, hát elhagyta a férje, mer' nem tudott vele élni, olyan szörnyeteg, rémes anyja van, nem kell senkinek...
SZÍNÉSZ/BALÁZS Állj már le! Miért nem tudsz másról beszélni? Én már nem vagyok a férjed. Mással élek. Hozzá kell szoknod ehhez.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Ehhez nem lehet hozzászokni.
SZÍNÉSZ/BALÁZS Ki kell alakítanod egy új életet.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Milyen életet? Még te beszélsz? Olyan vagyok, mint egy erdő tarvágás után.

SZÍNÉSZNŐ Jaj, mi ez megint? Mi ennek a nőnek a foglalkozása? Én azt se tudom, mi az a tarvágás. Mondja azt, olyan vagyok, mint erdőtűz után az erdő.
ÍRÓ Nem erdőtűz, tarvágás. Pontosan fogalmaz.
SZÍNÉSZNŐ Jó, akkor magyarázd el, mi a különbség a tarvágás meg az erdőtűz között.
ÍRÓ A tarvágás emberi pusztítás. Az erdőtűz nem feltétlenül. Ugyanakkor a tarvágás alatt már sarjad az új erdő. A hamu mély és fojtó.
SZÍNÉSZNŐ A tarvágás csúnya szó, mondhatatlan.
ÍRÓ A tűzvész után nehezebb felépülni, a tarvágás után könnyebb, és azt szeretném, ha Anna ennek tudatában volna.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Megígértem, hogy segítek neked...
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Felénk se nézel hetekig, aztán megjelenysz, és bejelented, hogy hétvégeken elviszed a kicsit...
SZÍNÉSZ/BALÁZS Ez a Rozi is felvehetné azt a kurva telefont. Legalább állítaná rezgőre.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Őt hívod?
SZÍNÉSZ/BALÁZS Igen, de nem veszi fel.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Tudod a számát?
SZÍNÉSZ/BALÁZS Benne volt a telefonomban.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Honnan ismeritek egymást.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Egyszer összefutottunk.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Vele is?
SZÍNÉSZ/BALÁZS Mi az, hogy vele is?
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Mióta elmentél, többen jelentkeztek ilyen-olyan bizonyítékkal, hogy náluk is próbálkoztál házasságkiegészítéssel.
SZÍNÉSZ/BALÁZS Rózával nem.
SZÍNÉSZNŐ/ANNA Hányan vannak? Mire számíthatok?
SZÍNÉSZ/BALÁZS Te ezt egyáltalán nem érted.

SZÍNÉSZ Miért kell Baláznak ennyire ellenszenvesnek lennie? Végül is mi történt? Beleszeretett valakibe, és sok-sok önmarcangolás után úgy döntött, hogy változtat az életén. Ő is áldozat.
SZÍNÉSZNŐ Ez a te szádból elég furán hangzik. Szerintem Balázs eleve nem egy válságbiztos férj.
RENDEZŐ Mi most Anna szemén keresztül nézzük a történetet.
SZÍNÉSZ Nem értem, miért nem fogadja el, hogy Baláznak is joga van a szerelemhez.
ÍRÓ Ha Anna elfogadná, akkor megszűnne az egyetlen és oszthatatlan szerelem, ami őt meghatározza. Ez a szerelem az ő terra incognitája. Mintha mindenki meghalt volna, teljes a csönd, nem érkeznek se kérdések, se válaszok.
RENDEZŐ De ha nektek vannak kérdéseitek, nyugodtan tegyétek fel.

SZÍNÉSZNŐ *(az Íróhoz)* A te feleséged miért ment el?
ÍRÓ Miért? Mondtam már, nem? Kellott neki az a mérnök, aki kivitte Kanadába.
SZÍNÉSZNŐ És most boldog?
ÍRÓ A mérnök egy takarítóvállalatot alapított, lakásfelújítással is foglalkoznak, a feleségem veszi fel a rendeléseket. Merthogy nagyon szépen beszél angolul is, franciául is, sőt németül is. Nagyon jó iskolákba járt. És nagyon jó tanuló volt. Mindent megtanult. Szeretkezni is nagyon tud. Egy dolog volt, amiben szüksége volt a tanácsomra: mihez mit vegyen fel, abban elég ügyetlen. A ruhákkal még boldogul, de a cipő ritkán stimmel. Például képes felhúzni egy lábszárközépig érő fehér gumicsizmát barna kockás tweedszoknyához.
SZÍNÉSZNŐ De miért a mérnökkel lépett le?
ÍRÓ A mérnöknek egyedül az volt fontos, hogy pontban hatkor tálalva legyen az étel. Nem rágódik semmin, nem elemző elme.
SZÍNÉSZNŐ Ez volt a te bajod?
ÍRÓ A kvantumok olyan elemi részecskék, amelyek paradox módon nem mérhetők. Mert ha megméröd őket, akkor máris redukálódnak a mérésre. Tehát, ha mondjuk egy kvantumnak van 4 szabadságfoka, te mérni egyszerre csak egyet tudsz, és amikor ezt megteszed, akkor a többi 3 máris el-

illan, és marad a megmért egyetlenegy, vagyis az eredeti kvantum elvész. A feleségem is úgy viselkedik, mint a kvantum, ha közelítesz hozzá, megsemmisül.

SZÍNÉSZNŐ El tudnám játszani a feleségedet. Én is ilyen vagyok.

INTERMEZZO ISMÉT

DIÓFA Nagy a baj?

ÍRÓ Csak jólesik álldogálni itt.

DIÓFA Megint ráncos a homlokod.

ÍRÓ A te kérgednek a lenyomata.

DIÓFA A magány ráncosít.

ÍRÓ Aki a szélbe szerelmes, sokszor magányos lehet.

DIÓFA Február közepén szoktak megindulni a nedvek, attól kezdve őt várom. És amíg október végén le nem hull rólam az utolsó dió, addig velem marad.

ÍRÓ Neked van a legköltőibb termésed.

DIÓFA Elapadtál?

ÍRÓ Az ilyesmi aggaszt a legkevésbé.

DIÓFA Nem aggaszt, hogy nem tudod befejezni a ké-szülő könyvedet?

ÍRÓ Nem hiszem, hogy sokakat érdekelne.

DIÓFA Nem hiszed?

ÍRÓ Az is lehet, hogy egyetlen olvasóm sincs.

DIÓFA De hát Anna...

ÍRÓ Te ismered Annát?

DIÓFA Esténként, amikor a kicsinyét szoptatta, a te regényedből olvasott fel, míg a kicsi elaludt. És utána is egy keveset még. Elemlámpa fényénél, duruzsolva, mint valami zsolozsmát.

ÍRÓ Ez igaz?

DIÓFA Igaz.

ÍRÓ Nagyon hosszú az a regény.

DIÓFA Több mint száz napig olvasott így.

ÍRÓ Neked kellene könyveket írnod.

DIÓFA Idegenkedem a papírtól.

REPÜLŐTÉR

RENDEZŐ Anna a vécékagylón ül, Balázs ki-be jár-kál.

ÍRÓ Nem lehetne, hogy az eredeti változat szerint ott térdepeljen Anna előtt?

RENDEZŐ Úgy érzem, hogy a szerint, ami ebben az előadásban eddig történt, Balázs nem térdel Anna előtt.

ÍRÓ Ezt hogy érted?

RENDEZŐ Más szereposztásban, más ritmusú játékban igen, de ebben az itt-és-mostban nem.

ÍRÓ Ha a *Hamletet* olyan szereposztásban játszanák, elképzelhetőnek tartod, hogy Fortinbras és Hamlet összeölelkeznek a végén?

RENDEZŐ Nem, de te egy nyitott dramaturgiájú darabot írtál.

ÍRÓ Azt hiszem, kezdem érteni, hogy Anna mitől fél.

RENDEZŐ Mitől?

ÍRÓ Hogy megint belesodródik egy előre megírt történetbe. Valamilyen viselkedésmódban. Valamilyen előírásba, ami megszabja, miként viselkedjen. Erre itt a próbákon jöttem rá.

RENDEZŐ Néha bánom, hogy téged nem színésznőre osztottalak. Ha már te engem férfinak írtál meg. De nem csak ezért.

ÍRÓ Az poén volt.

RENDEZŐ Látod, poénkodni viszont férfiak szoktak.

ÍRÓ Egészen váratlan dolgok történtek itt a próbákon. Néha ott mozdult meg valami, ahol addig semmit nem láttam. Valami ismeretlen beindult, és éreztem, engem is magával sodor.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Mióta elmentél, többen jelentkeztek ilyen-olyan bizonyítékkal, hogy náluk is próbálkoztál némi házasságkiegészítővel.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Rózánál nem.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Hányan vannak? Mire számíthatok?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Te ezt egyáltalán nem érted.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Ne kapd fel a vizet.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Melletted úgy éreztem, olyan vagyok, mint az agyonsikált, olcsó kések meg villák, amiket folyton dörzsölgetnek, hogy csillogjanak, mint a valódi ezüst. Te folyton szerepeket osztottál rám, állandóan színpadon éreztem magam. Nem csoda, ha vágytam a valóságra.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Nem tudom, mikor hazudsz, és mikor mondasz igazat. Régebben te is azt mondtad, hogy amit mások valódi életnek hisznek, az a színház, és amit mások valószerűtlennek tartanak, az a mi igazi életünk.

SZÍNÉSZ/BALÁZS Na, tessék, Rozi hív. Halló! Igen, kerestelek, mert Anna aggódott. Gondoltam... Jó, rendben... Háromtól lett volna, de már lekéstem... Majd felhívlak... Na, ahogy mondtam, levitte a kicsit a partra. Írt egy üzenetet, betette a kiságyba. Biztos becsúszott az ágy mögé.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Elmész?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Igen, mennem kell.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Soha nem tudhatom meg, miért hagytál el?

SZÍNÉSZ/BALÁZS Miért annyira fontos ez? Így alakult.

SZÍNÉSZNŐ/ANNA Valami elpusztult. És ha nem találom meg, mi pusztította el, akkor tovább pusztul minden. Elporladnak a szavaim, elporlad a lel-

kem, elporladnak az érzéseim. Csak úgy tudom megállítani a vést, ha tudom, mi az oka.
SZÍNÉSZ/BALÁZS Mindig is voltak megoldatlan ügyek. Nyugodj bele.

Az Író az előtérben telefonál.

ANNA Hatalmas árok húzódik előttem.

ÍRÓ Tudtad, hogy a Marianna-árokban élnek a Föld légköri egyensúlyáért felelős mikrobák? Tudtad? Ha nem volnának, megfulladnánk.

ANNA Nem tudsz megvizsgasztalni.

ÍRÓ És ott él a kelecápa, amely néha a felszínre emelkedik, de csak százévente egyszer. Mert ott lent lassabban telik az idő, ezért a kele ezer évig él. Illetve nem tudjuk, mennyit él. Mert még senki nem találkozott halott kelével.

ANNA Kele? Így hívják?

ÍRÓ Igen, kelecápa, de nem tudom, miért. A latin nevére nem emlékszem. Angolul Nippon Shark, vagyis japán cápa. Sötétlila a színe.

ANNA Azért hívtalak, mert nemsokára utazunk.

ÍRÓ Hova?

ANNA Úgy döntöttem, kimegyünk Amerikába.

ÍRÓ Akkor nem leszel itt a bemutatón.

ANNA Most lesz?

ÍRÓ Hamarosan. Mikor jössz vissza?

ANNA Nem tudom. De az a helyzet, amúgy se mennek el a bemutatóra.

ÍRÓ Nem?

ANNA Az nem az én történetem.

ÍRÓ Pedig én azt akartam megírni.

ANNA Nem tehetsz róla. Ez is olyan, mint a madárfészek: ha belenyúlsz, vagy csak hozzáérsz, a madár elköltözik belőle, a fiókáit is képes otthagyni.

ÍRÓ Elhagyja, de újat épít.

ANNA Nem akarom újból átélni... És ha jó az előadás, óhatatlanul átélném.

ÍRÓ Akkor hát nem is kellett volna megírnom...

ANNA Nem baj, hogy megírtad. Ez végül is a te történeted.

ÍRÓ Kilenc- vagy tízéves voltam, amikor hazalátogattott egyik unokanővérem, aki tizennégy volt. Akkor láttam életemben először, Franciaországból érkezett, virágmintás, színes ruha volt rajta, ott állt a napfényes udvaron, szőke volt, mint Brigitte Bardot, odalépett hozzám, átölelt, és szájon csókolt, nem is akárhogyan, a nyelvével szétnyitotta az ajkamat, és megérintette a nyelvemet. Az az ájult gyönyör azóta is bennem van. Talán egész életemben azt a pillanatot keresem, annak evangéliumát hirdetem, anélkül, hogy tudnék róla.

ANNA Valószínűleg bennem is van egy álom. Ami miatt a szerelmet úgy élem meg, ahogy más nem érti...

ÍRÓ Abban bízom, hogy majd megírom, és attól valami megváltozik.

ANNA Egészen furcsa, de mintha ebben a pillanatban változott volna meg.

ÍRÓ Micsoda?

ANNA Nem tudom. Vagyis, igen, persze, úgy érzem, most, hogy tőled elbúcsúzom, most lett vége. El tudom engedni a múltat. Balázst. Elmúlt. Magam mögött van, nem előttem.

ÍRÓ Hát ez kurva jó.

ANNA Mi a baj?

ÍRÓ A műtét sikerül, a beteg meggyógyul, és felesleges holmiként az orvost kihajítja az ablakon.

ANNA Nem hajítok ki senkit.

ÍRÓ Nem, nem. Csak átnézel rajta.

ANNA Rajtad?

ÍRÓ Megírtam valamit, ami végül is rólad szól.

ANNA Ki kért rá, már bocsánat. Ott volt a diófád, miért nem azt írtad meg? Bemutatták volna, az emberek szépen eljöttek volna, megnézik, könnyes szemmel távoznak...

ÍRÓ Gúnyolódsz?

ANNA Túl érzékeny vagy.

ÍRÓ Megírhattam volna másképp is ezt a darabot. Ahogy szokták. Elhagyott nő, egy darabig hányódik, kétségbeesésében lefekszik fűvel-fával, aztán az egyik küreten összejön a nőgyógyással, a férfi elveszi feleségül... Vagy lehetett volna ennél is sivárabb, drogdíler hálójába kerül...

ANNA Megbántottalak?

ÍRÓ Rosszulesik, hogy nem jössz el a bemutatóra.

ANNA Nem gondoltam, hogy fontos neked.

ÍRÓ Nekem aztán igazán nem fontos. Az egész nem fontos. Be se kell mutatni, legalább röhög majd a markába a fontoskodó rendező meg a buta színész, mindenki elmehet a francba, bemutatják, ahogy akarják, kihúzva-betoldva, és majd bólogathatnak, hogy persze, nem csoda, ha a közönség elmenekül, ők ezt előre megmondták...

ANNA Az a fontos, hogy a közönség mit mond...

ÍRÓ Tudtam, hogy ezt fogod mondani.

ANNA Te mondtad, nem én mondtam.

ÍRÓ Szavakon lovagolsz.

ANNA Te vagy a szavak embere, nem én.

ÍRÓ Én nem vagyok senkié.

ANNA Már én sem.

ÍRÓ Nem értem, miért következik ebből Amerika...

ANNA Most indulnom kell, nincs időm elmagyarázni. Nagyobb az ellenőrzés, mint amikor Európába utazol, nemsokára ott kell lennünk a kicsivel. Esetleg majd telefonon.

ÍRÓ Menj, és ne gyere haza. Ne is telefonálj. Különbösen is marha drága a telefon.

ANNA Nem drága, és vannak ingyenes perceim.

ÍRÓ Amerikára nem vonatkozik a kedvezmény.

ANNA Milyen Amerikára?

ÍRÓ Ahova méész.

ANNA Ja, nem megyek. Megfordult a fejemben, de letettem róla.

VILLAMOS

SZÍNÉSZ Az író úr hova tűnt?

RENDEZŐ Nem én húztam ki.

SZÍNÉSZ Megsértődött?

RENDEZŐ Miért sértődött volna meg?

SZÍNÉSZ Valakivel beszélt telefonon, aztán elrohant.

RENDEZŐ Majd megírja, miért.

SZÍNÉSZNŐ Biztos a feleségével beszélt.

RENDEZŐ Nincs felesége.

SZÍNÉSZ Kiment Kanadába.

RENDEZŐ Soha nem is volt.

SZÍNÉSZNŐ Azt mondta, saját magáról írta a darabot.

RENDEZŐ Mindig magáról ír.

SZÍNÉSZNŐ Van olyan hazugság, amiből nincs talpraállítás?

RENDEZŐ Ez hogy jön ide?

SZÍNÉSZNŐ Sehogy. A portás mondta, hogy két hónapra bezárják a színházat.

RENDEZŐ Felújítják.

SZÍNÉSZ És mi?

RENDEZŐ A mi előadásunk lesz az első bemutató.

SZÍNÉSZNŐ Akkor miért rohantunk?

RENDEZŐ Jó, ha időben összeáll.

SZÍNÉSZNŐ Minek őrizgetni a kudarcot?

RENDEZŐ Kudarcnak érzed?

SZÍNÉSZNŐ Ugyanott vagyok, ahol a próbák elején.

RENDEZŐ Sok minden elmozdult.

SZÍNÉSZNŐ Nem érzem.

RENDEZŐ Ha benne vagy, nem veszed észre, hogy halad.

SZÍNÉSZNŐ Nem érzem, hogy benne vagyok.

RENDEZŐ De mit kellene érezned?

SZÍNÉSZNŐ Hogy hatással van rám.

RENDEZŐ Szeretném, ha ez alatt a két hónap alatt kicsit meghíznál. Anna csak a darab végére lesz olyan karcsú, mint most te.

SZÍNÉSZNŐ Akkor most hízzak meg, és a darab alatt adjam le, amit felszedek?

RENDEZŐ Igen.

SZÍNÉSZNŐ Jó, megcsinálom.

RENDEZŐ Öt-hat kiló...

SZÍNÉSZNŐ Rendben... Én itt leszálok. Szevasztok.

SZÍNÉSZ Megyek én is.

SZÍNÉSZNŐ Miért nem mentél tovább?

SZÍNÉSZ Gondoltam, iszunk valamit. Aztán összebújhatnánk nálad.

SZÍNÉSZNŐ Nem, most nincs kedvem hozzá.

■ **Láng Zsolt** (Szatmárnémeti, 1958): prózaíró, szerkesztő. 1990-től a *Látó* szépirodalmi folyóirat szerkesztője. Legutóbbi kötete a *Kalligramnál: Szerelemváros (és más történetek)* (2013)